

Mlaša tednik

Kronika

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

Poštni urad: 9020 Celovec — Verlagspostamt: 9020 Klagenfurt Izhaja v Celovcu — Erscheinungsort Klagenfurt

LETO XVI. / STEVILKA 23 CELOVEC, DNE 9. JUNIJA 1966 CENA 2.— ŠILINGA

Manjšinska vprašanja Avstrije

(Dr. Valentin Inzko)

Avstrijska vlada se je v preteklih letih odločno zavzela za pravice južnotirolskega prebivalstva. Tudi v zadnji vladni izjavi zavzema južnotirolsko vprašanje važno mesto, iz česar sledi, da stoji naša vlada slej ko prej za zahtevami Južnih Tirolcev. O bivšem zunanjem ministru dr. Kreiskem je zapisal znani uvodničar Karl Ritschel v »Salzburger Nachrichten« z dne 4. in 5. junija 1966, da se je ta pošteno trudil v interesu Južnega Tirola za pogajanja s predstavniki Italije. Kreisky je zastopal pri tem mnenje, »da mora priti pri pogajanjih do rešitve, s katero bodo mogli soglašati tudi Južni Tirolci. Lahko bi bilo doseči sporazum brez Južnega Tirola, a to bi ne bilo pošteno. Kajti Južni Tirolci bodo morali živeti na podlagi doseženega sporazuma.

V članku je nadalje rečeno, da so Južni Tirolci čisto podrobno izdelali načrt za avtonomijo, ki bi omogočila narodnostni skupini neoviran razvoj. V zvezi s Pariškim sporazumom, v katerem so zajamčene pravice južnotirolskega prebivalstva, je bilo v preteklih letih mnogo sej, na katerih so bili navzoči zastopniki Južnega Tirola, mandatarji Severne Tirolske z deželnim glavarjem na čelu, zunanji minister Kreisky ter vsakokratni državni tajnik v zunanjem ministrstvu, torej Steiner, oziroma kasneje Bohleter.

V članku je v zvezi s Pariškim sporazumom poudarjeno, da zaščitbene določbe v njem ne zadostujejo, to so pokazala prav zadnja leta, kajti manjka pripravljenost, jih lojalno uresničiti. Torej more iti pri pogajanjih z Italijo v podrobnostih edinole za to, da se da zaščitbenim določbam z ustrežajočo rešitvijo primerna vsebina.

Karl Heinz Ritschel omenja, da je prav tako navezal tudi že novi zunanji minister Tončić kontakte glede južnotirolskega vprašanja z Italijo. Znano pa je tudi, da se je sestel minister Tončić v Salzburgu z deželnim glavarjem Južnega Tirola Magnagom ter deželnim glavarjem Severne Tirolske Wallnöferjem. Poleg tega je prišlo tudi na Dunaju pred kratkim o tem vprašanju do zasedanja.

Ritschel zaključuje svoj članek: »Ne gre za to, da bi prišlo hitro do uspeha, temveč gre pri tem edinole za življenjske pravice Južnih Tirolcev, ki jim mora biti v teh zadevah zagotovljena pravica sodelovanja. Ne moremo si predstavljati avstrijske južnotirolske politike mimo Južnih Tirolcev.«

S temi izvajani popolnoma soglašamo ter poudarjamo, da je bil tudi v zvezi z vprašanjem realizacije člena 7 avstrijske državne pogodbe dr. Kreisky prvi, ki se je lotil rešitve tega vprašanja ob sodelovanju s priznanim manjšino. Predstavniki Narodnega sveta koroških Slovencev ter Zveze slovenskih organizacij so naslovili na zveznega kanclerja dr. Klause kot predstavnika nove avstrijske vlade vlogo, v kateri je bila izražena želja, naj bi se nadaljevali razgovori glede uresničitve določil državne pogodbe, v kolikor zadevajo pravice slovenske manjšine v Avstriji. Prepis vloge je bil poslan tudi zunanjemu ministru dr. Tončiću, ki je 18. maja 1966 s pismom potrdil, da je vzel vsebino vloge koroških Slovencev z velikim zanimanjem na znanje. Iz tega sledi, da bo prišlo v doglednem času do ponovnih razgovorov s predstavniki slovenske manjšine. Ali se bodo nadaljevali ti razgovori pod predsedstvom manjšinam naklonjenega zveznega kanclerja dr. Klause ali pod predsedstvom zunanjega ministra dr. Tončića, je zadeva vlade. Kot pripadniki manjšine soglašamo z enim kot drugim načinom zaradi tega, ker smo o obeh predstavnikih avstrijske vlade prepričani, da ne želita pra-

Mladinski dan v Št. Vidu v Podjuni

Praznik svete Trojice je dan katoliške mladine, zato pa ta dan nihče, ki upošteva našo mladino, ne priredi svoje prireditve. Mladina iz naših far bi se naj ta dan zbirala na vsakoletni mladinski proslavi. Prav bi bilo, da bi na ta dan odpadle tudi vse športne prireditve in podobni nastopi, pri katerih sodeluje mladina.

Letos je bil mladinski dan v Št. Vidu v Podjuni. Prekrasen dan je privabil nad tisoč fantov in deklet iz vseh delov južne Koroške; celo iz Špitala so prišli, da v mladostnem doživetju prebijejo nekaj ur. Ob napovedani uri se je zbrala pri »Pošti« mladina; kmalu se je uvrstila v mogočen sprevod, ki se je med petjem in molitvijo podal na vrt župnišča, kjer je bil pripravljen oltar za sveto mašo. Idealnejšega prostora za sveto mašo in celotno prireditev še menda nismo imeli kot letos v Št. Vidu. Kakor naravno gledališče z odrom v sredini in sedeži oz. stojšči na položni vzpetini pod pokopališčem je sličilo starim grškim gledališčem. Poleg tega pa se nam je še nudila prijetna senca, ki je ob močnem soncu izredno dobro dela.

Sveto mašo je daroval g. župnik Cergoj, ki je mladini tudi govoril. Poudarjal je, da naj bi bilo današnje srečanje katoliške mladine nekak mladinski koncil, to se pravi, da si začrtamo življenje in delo za bodočnost po smernicah koncila. Prečital nam je tudi poslanico svetega očeta ob zaključku koncila, katero je namenil mladini sveta. Vsa tisočglava množica mladine je nato v zbornem petju in molitvi spremljala sveto daritev ter se tudi udeležila daritvenega obeda v lepem številu. Spremenljive dele maše pa je igrala dobrloveška godba v ritmičnem stilu (jazz), mladina raznih farnih skupin pa je pela te speve pod vodstvom prof. Cigana.

Popoldanska prireditev je bila na istem prostoru. Dobrloveška godba je z veselimi zvoki vabila mladino na pozorišče, malo pred drugo uro pa se je začela mladinska akademija. Zbor Katoliške mladine iz Podjune je pod vodstvom preč. g. Cergoja uvo-

doma zapel pesem »Gradimo Evropo«, na kar so sledili pozdravi voditelja šentviške mladine, dekanjske voditeljice in mil. g. kanonika Zechnerja, ki je zastopal gospoda škofa. Zbor kat. mladine je nato še zapel več priljubljenih pesmi. Zboru moramo častitati k lepemu uspehu in močni zasedbi. G. Cergoj pa je prav lepo pripravil še mladinski zbor kazaške doraščajoče mladine, ki je prav tako zelo prijetno zapela venček udomačenih mladinskih pesmi.

Nekaj svojstvenega je bil nastop skavtov, to je študentov iz Mohorjevega zavoda, ki se zbirajo v skavtski organizaciji, ki je razširjena po vsem svetu; baje je vseh skavtov na svetu 12 milijonov. Že šaljivi prizor nas je spravil v dobro voljo, posrečeno posnemanje »beatlesov« pa je še prav posebno ugajal. V okviru študentovskega kotička mladinske proslave so nastopili tudi Mladi študentje s svojo muziko. Kar mnogo obetajo ti mladi in podjetni fantje, saj so že zdaj zelo spretni na svojih instrumentih.

Mladina je letošnji svoj praznik povabila mladega g. profesorja Jožeta Wakouniga, ki je bil že kot študent vedno tesno povezan s katoliško mladino doma in v mestu, da ji spregovori besedo vzpodbude in nasveta za njeno delo. Tozadevni govor prinašamo na drugem mestu.

V nadaljnjih točkah programa sta nastopili dekleti iz Železne Kaple s šaljivim nastopom »Martinček« in fant ter dekle z burko »Poštarček«. Dekleta iz Št. Jakoba pa so po besedilu »Povsod Boga« lepo rajale. Tudi skupna pesem se je oglasila v odmoru, ko so pripravljali oder za duhovno igro »Misterij svete maše« Calderona Barca v prevodu Gheona in priredbi Nika Kureta. Selska mladina je igro lepo pripravila s sodelovanjem farnih skupin iz Roža in Podjune, ki so kot zbori prinašalec darov predstavljali vernike ob božjem oltarju. Lepšega in pomembnejšega zaključka letošnje mladinske proslave bi si pač ne mogli želeli in zato je sklepna zahvalna pesem prav iskreno prišla iz src množice, ki se je pri popoldanski prireditvi še povečala za več sto gledalcev.

Ameriška postaja 'Surveyor 1' mehko pristala

Amerikanci so v ponedeljek, 30. maja, izstrelili v Cap Kennedyju vesoljsko avtomatsko postajo »Surveyor 1«. Na svoji 63 ur dolgi poti skozi vesolje je preletela 371 tisoč kilometrov. Vesoljska postaja, težka 987,3 kilograma, je mehko pristala na Meseču v četrtek, 2. junija, zjutraj ob 7.17 po vične ureditve samo južnotirolskega vprašanja, temveč tudi pravično ureditev vseh vprašanj, ki se tičejo v Avstriji živčih manjšin.

Tako obisk kanclerja dr. Klause v Beogradu kot njegov govor pred koroškimi Slovenci v Celovcu pa pričata poleg izjav ministra dr. Tončića glede na sodelovanje z državami Podonavja, da so vsa manjšinska vprašanja, s katerimi se mora baviti na podlagi mednarodno prevzetih obveznosti avstrijska vlada, del njene evropske politike. Glede obsega in vsebine manjšinske zaščite zastopata tako Dunaj kot Beograd edino pravilno stališče, da morejo o tem, ali so zavarovani v zadostni meri življenjski interesi manjšine, podati izjavo edinole prizadete manjšine na Južnem Tirolskem oziroma Južnem Koroškem in Gradiščanskem.

srednjeevropskem času v območju Viharnege oceana.

Prvi posnetek v seriji posnetkov Mesečeve površine, ki jih je začela 20 minut pozneje pošiljati televizijska kamera na Zemljo, je pokazal en krak antene in del vesoljske postaje. Druga slika je prikazala nejasen predel Mesečeve površine in del izvlačne antene vesoljske ladje.

Na posnetkih (144 v prvi seriji) je del Meseča, ki je podoben skalnati pokrajini, po kateri so raztreseni majhni predmeti, ki so videti gladki in iz trdne snovi.

Najbolj kritičen trenutek pri pristajanju avtomatske postaje »Surveyor 1« je napočil, ko je radarski sistem pokazal, da je postaja oddaljena še 83 kilometrov od Meseča in da je že vključena zaviralna raketa. Ta raketa, ki se je vključila ob 7.14, ko je bila vesoljska postaja 96 kilometrov nad Mesečem, je delovala brezhibno. Hitrost postaje se je v kratkih 40 sekundah zmanjšala od 9,450 na 83 kilometrov na uro.

Potem so začeli delovati manjši motorji, ki so v višini 7600 metrov nadaljevali zavarovanje. Izključili so se štiri metre nad Mesečovo površino, nato pa je avtomatska postaja »Surveyor 1« prosto padla na tla in

Pozdrav iz Amerike

Karel Mauser je srečno prispel z letalom v Ameriko. Za gostoljubje, ki ga je bil deležen med nami, se vsem koroškim ljudem prisrčno zahvaljuje.

OBJAVA

Državne gimnazije za Slovence

Sprejemni izpiti za 1. razred bodo 9. julija 1966, ob 8. uri. Učence prijavite ali ustno v šolski pisarni ali pa pismeno na naslov: Direktion des Bundesgymnasiums für Slowenen in Klagenfurt, Lerchenfeldstraße 22, do 1. julija 1966.

Za prijavo so potrebni dokumenti: rojstni list, dokaz avstrijskega državljanstva in na dan izpita zadnje spričevalo, katerega bodo učenci dobili na doseganji šoli 8. julija 1966. Popis učenca pošlje šola direktno na gimnazijo. Pri izpitu bodo učenci vprašani v slovenščini, nemščini in računstvu in sicer iz snovi, katere je predpisana za četrto šolsko stopnjo.

Glede sprejema v višji razred pa je potreben razgovor z ravnateljem.

Ravnateljstvo

se ujela na svoj vzmetni trinožnik, s čimer je bil mehki pristanek na Meseču uspešno opravljen.

Čestitke iz Moskve

Sovjetski tisk je posvetil veliko pozornost uspehu ameriške vesoljske postaje »Surveyor 1«. V poročilih poudarjajo sovjetski časopisi, da so si Američani pri uresničitvi tega programa obilo pomagali z izkušnjami, ki so si jih nabrali sovjetski znanstveniki ob rahlem pristanku sovjetske avtomatske postaje »Lune 9«.

Ameriški vesoljski sprehod uspel

Ameriška vesoljska ladja s človeško posadko »Gemini 9«, ki so jo pretekli petek izstrelili v oporišču Cap Kennedy, je uresničila napovedani vesoljski sestanek in sprehod po vesolju.

Ko so v petek izstrelili vesoljsko ladjo »Gemini 9«, v kateri sta bila Stafford in Cernan, je letela s hitrostjo 17.500 milj na uro nasproti raketi ATDA. To raketo so izstrelili v vesolje v sredo, 1. junija, ko so zaradi tehnične okvare že drugi odložili izstrelitev vesoljske ladje »Gemini 9«.

Vesoljska kozmonavta sta naposled odletela na tridnevno potovanje v vesolje. Med poletom je Cernan postal prvi človeški satelit. Zapustil je vesoljsko ladjo in se več kot eno uro sprehajal po vsemirju. Obkrožil je Zemljo več kot enkrat.

Poskus s kabino se je zaključil v ponedeljek ob 15.50 potem, ko sta oba kozmonavta pristala na Atlantiku le 4 kilometre oddaljena od rešilne ladje, ki jih je vzela na krov.

Hanoi ne bo popustil

Kakor je poročala francoska časopisna agencija, v Hanoi u tačas ni nobenih znakov, ki bi kazala na to, da želi Severni Vietnam s posredovanjem Romunije na podlagi mirovnih pogajanj končati vojno v Veitnamu.

Proti temu je prej verjeti izjavi severnovietnamskega vladnega voditelja Fam Van Donga, da bo vojna v Južnem Vietnamu trajala še dolgo. Severnovietnamski voditelji, tako je poročala francoska časopisna agencija, se sicer trudijo, da se ne bi vojna raztegnila, na drugi strani pa se pripravljajo na okrepitev bojev. V Hanoi u načrtno gradijo neutrudno posamezna in množična zaklonišča. Obstoje celo načrti o izpraznitvi celega mesta. Od 1,2 milijona prebivalcev Hanoi a je že tako polovica izseljenih.

Politični teden

Po svetu . . .

PO OBISKU ERHARDA V LONDONU

Zahodnonemški kancler prof. Ludwig Erhard se je vrnil v Bonn po dvodnevnem obisku v Londonu, kjer se je pogovarjal z britanskim ministrskim predsednikom Haroldom Wilsonom.

V Londonu in Bonnu so po obisku izdali skupno uradno sporočilo o pogovorih med obema državnikoma. V tem je rečeno, da so dvodnevni pogovori minist. predsednika Wilsona in zahodnonemškega kanclerja prof. Ludwiga Erharda pokazali popolno enotost glede reorganizacije (preureditve) Organizacije severnoatlantskega pakta. Velika Britanija in Zvezna republika Nemčija imata isti stališči do krize, ki jo je v tej organizaciji (NATO) povzročila Francija.

Britanski časopisi pišejo, da je bilo vzdrževanje britanske vojske na Renu bržkone glavno vprašanje, ki ga je Velika Britanija poskušala rešiti. Britanska vlada je vnovič zahtevala, da Zahodna Nemčija z nakupi v Veliki Britaniji poravnava devizne stroške za vzdrževanje britanske vojaške sile na Renu. Kakor pa se je izvedelo, je dal zahodnonemški kancler prof. Ludwig Erhard vedeti, da njegova država trenutno ne more ustreči tej zahtevi.

Zdi se, da je zahodnonemškega kanclerja na teh pogovorih z Wilsonom najbolj zanimala udeležba Zvezne republike v jedrskih silah Organizacije severnoatlantskega pakta, še zlasti, ker Velika Britanija s precejšnjimi pridržki obravnava to vprašanje. Pri tem sta se obe državi zedinili o tem, da se vprašanja ne bodo lotili dotlej, dokler ne bodo uredili sedanje krize v Organizaciji severnoatlantskega pakta.

V Bonnu pa so izjavili, da so se med pogovori pokazala ostra nasprotstva med Zahodno Nemčijo in Veliko Britanijo edino le pri vprašanju, kako kriti devizne stroške za vzdrževanje brit. vojaških sil v Zvezni republiki Nemčiji. Sicer pa se je glede vseh drugih vprašanj, tako pravijo v Bonnu, pokazalo popolno soglasje. Zahodnonemški kancler prof. Erhard je v kratki izjavi v tisk v Londonu dejal, da se je pri osnovnih vprašanjih pokazalo široko razumevanje na isti podlagi.

V skupnem uradnem sporočilu je poudarjeno, da so pogovori potekali v ozračju medsebojnega zaupanja in prijateljskega sodelovanja. Kancler Erhard in ministrski predsednik Wilson sta izrazila prepričanje, da bo treba na bližnji bruseljski konferenci najti možnost za pogodbo s Parizom o tem, da Francija ostane v Organizaciji severnoatlantskega pakta.

INDONEZIJA V ORGANIZACIJO ZDRUŽENIH NARODOV

Na Japonskem je bil pretekli teden na obisku predsednik indonezijske vlade Buono. Kakor so sporočili iz Tokia, je bil namen indonezijskega obiska skleniti sporazum o finančni pomoči, ki naj bi jo Japonska dala Indoneziji.

V Tokiu je podpredsednik indonezijske vlade Buono izjavil, da se Indonezija pripravlja za vrnitev v Organizacijo združenih narodov, za ponovni vstop v mednarodni valutni sklad in v druge svetovne organizacije, iz katerih je izstopila lansko leto.

Tudi drugače išče Indonezija novih poti. Tako skuša mirnim putem rešiti spor med Malajzijo in Indonezijo. Zato je šel indonezijski zunanji minister Adam Malik v Bangkok, glavno mesto Siam, kjer se je sestal z malajzijskim zastopstvom, ki ga je vodil podpredsednik vlade Razak.

Tu so se načelno sporazumeli o rešitvi glavnega problema, ki je nastal sprito indonezijskega nasprotovanja malezijski federaciji (zvezi): zagotovitvi pravic do samoodločbe narodoma v nekdanjih britanskih kolonijah Sabahu in Sarawaku. Koloniji sta prišli v sestavo malezijske države.

Kakor trdijo politični opazovalci v Bangkok, je indonezijska vlada sedaj privolila, da bodo v Sabaku in Sarawaku namesto plebiscita splošne volitve pod mednarodnim nadzorstvom.

RAZLIKE V KOMUNISTIČNEM TABORU DOVOLJENE

V svojem otvoritvenem govoru na zborovanju češkoslovaške komunistične partije je vodja partije Novotny branil pravice posameznih komunističnih partij po lastnih poteh za doseg socialističnega cilja neodvisno od Moskve.

Upoštevač posebnosti vsake posamezne dežele, je dejal Novotny, je možno, da bi pri tem nastale razlike pri ocenjevanju gotovih vprašanj zgradbe socializma in sodelovanja. Toda take razlike v komunističnem taboru se ne bi smele izmalčiti v odprti spor, je rekel Novotny, pri čemer je verjetno namignil na spor med Sovjetsko zvezo in rdečo Kitajsko.

Kot je izjavil Novotny, je Romunija zavzela nasproti Moskvi isto stališče. Češkoslovaški vodja komunistične partije je podprl na tem zborovanju sovjetske zahteve po pojačitvi Varšavskega pakta. Kot znano se upira temu paktu samo Romunija.

Za Novotnym je sovjetski voditelj partije Leonid Brežnjev, ki je bil na uradnem obisku na Češkoslovaškem, pozval k enotnosti znotraj komunističnega tabora. Dejal je, da je le taka enotnost lahko podlaga boju proti imperializmu, ki ga prakticirajo Združene države v Vietnamu in na Kubi. Leonid Brežnjev je v svojem govoru v glavnem ponovno napadel Združene države Amerike in Zvezno republiko Nemčijo.

Razprave, ki so bile na zborovanju češkoslovaške komunistične partije, so se vršile tajno za zaprtimi vrati; inozemski novinarji niso bili pripuščeni zraven.

Iz »postavke« k zborovanju pa je bilo vendar lahko razbrati, da je šlo v prvi vrsti za gospodarska vprašanja.

Gre namreč za gospodarsko reformo, ki jo v večini vzhodnoevropskih držav že nekaj časa korak za korakom previdno izvajajo. Češkoslovaški reformni načrt predvideva med drugim tudi svobodno oblikovanje cen namesto umetno določenih in pa vodstvo podržavljenih podjetij po pravilu rentabilnosti (donosnosti), namesto po togem načelu izpolnitve načrta.

Teoretično je češkoslovaška gospodarska reforma šla najdlje od vseh vzhodnoevropskih dežel, vendar je sprito odpora stare garde komunistične partije šele v začetnem, to je poskusnem stadiju (razvoju).

NOVA FINSKA VLADA

Na Finskem so sestavili novo koalicijsko vlado, v kateri imajo komunisti tri ministrska področja. Člani vlade so že zaprili pred predsednikom republike Kekkonem.

Predsednik nove finske vlade je voditelj socialdemokratske stranke Rafael Paasio. Njegova stranka je na nedavnih splošnih parlamentarnih volitvah dobila največ glasov. Tako so socialdemokrati po letu 1957 spet prišli v vlado. Zunanji minister nove vlade je dr. Ahti Karalainen iz agrarne stranke centra. Komunisti so dobili ministrstvo za komunikacije, za socialno vprašanje ter položaj drugega finančnega ministra.

BREZATOMSKA CONA V EVROPI

Švedska se je zavzela za ustanovitev brezatomske cone v Evropi in izrazila pripravljenost, da se vključi v to cono. To je mnenje švedske vlade v odgovoru na noto Zahodne Nemčije od 23. marca letošnjega leta, v kateri je zahodnonemška vlada go-

vorila o svojih glediščih na probleme razorožitve.

Švedska vlada sodi, da bi morala biti brezatomska cona v Evropi čim širša, vanjo naj bi se vključile vse dežele v srednji in severni Evropi, ki nimajo lastnega jedrskega orožja.

AMERIKA ZA PREDLOG SOVJETSKE ZVEZE O VESOLJU

Sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko je pred kratkim poslal glavnemu tajniku OZN U Tantu pismo, v katerem razlaga načrt za sklenitev mednarodnega sporazuma o raziskovanju in osvojanju vesolja izključno v miroljubne namene.

Leta 1963 je Organizacija združenih narodov sprejela deklaracijo (slovesno izjavo) o pravnih načelih, ki se jih morajo držati članice pri raziskovanju in osvojanju vesolja. Sprejeta je bila tudi resolucija, ki prepoveduje izstreljevati v vesolje predmete z jedrskim ali drugim orožjem za množično uničevanje in nameščanje takšnega orožja na nebesnih telesih.

Sporazum, ki ga sedaj predlaga Sovjetska zveza, naj bi bil nadaljevanje naporov v tej smeri in naj bi dokončno onemogočil izkoriščanje vesolja za vojaške namene.

Štiri točke sporazuma: Načrt Gromika, ki ga je ta poslal glavnemu tajniku OZN U Tantu, je razložen v pismu in obsega štiri točke:

1. Vse države lahko brez kakršnekoli diskriminacije (zapoštlavljanja) raziskujejo in izkoriščajo Luno in druga nebesna telesa;
2. države morajo izkoriščati Mesec in druga nebesna telesa samo v miroljubne namene in ne smejo graditi na njih nobenih vojaških oporišč in naprav;
3. nihče ne more imeti nobenih ozemeljskih zahtev v zvezi z Mesecem in drugimi nebesnimi telesi;
4. pri raziskovanju in izkoriščanju Meseča in drugih nebesnih teles države upoštevajo načela sodelovanja, medsebojne pomoči in interese drugih držav.

K temu načrtu je zunanje ministrstvo Združenih ameriških držav izjavilo, da podpirajo predlog Sovjetske zveze.

Glavni ameriški zastopnik pri OZN Goldberg pa je dejal, da bodo Združene ameriške države predlagale, da bi čimprej sklicali sejo vesoljskega odbora svetovne organizacije, ker so mnenja, da ni treba čakati šele do 21. zasedanja Glavne skupščine združenih narodov v letošnji jeseni.

ATLANTSKA ZVEZA ZA POGAJANJA S FRANCIJO

Članice Organizacije severnoatlantskega pakta (teh je 14) so sklenile ustanoviti odbor petorice, ki se bo s francoskimi predstavniki pogajal o bodoči vlogi in nalogi francoskih vojaških enot v Zvez. republiki Nemčiji. V tej skupini so predstavniki Zahodne Nemčije, Združenih držav Amerike, Velike Britanije, Italije in dežel Beneluxa (Belgija, Nizozemska, Luksemburg).

Delo odbora bo vodil glavni tajnik Organizacije severnoatlantskega pakta, seje pa se bodo vršile v Parizu. Če bo treba, se bo odbor posvetoval z vrhovnim poveljnikom Atlantske zveze (NATO) za Evropo. Sklepi bodo dokončno obveljali šele tedaj, ko jih bo odobril ministrski svet Organizacije severnoatlantskega pakta.

. . . in pri nas v Avstriji

PITTERMANN PRI KLAUSU

Pretekli teden je prišlo do pogovora med zveznim kanclerjem dr. Josefom Klausom in predsednikom Avstrijske socialistične stranke dr. Brunom Pittermannom. Tega je povabil kancler zato, ker se je Pittermann grenko pritoževal zaradi pomanjkanja razumevanja opozicije s strani vlade.

Že pred tremi tedni je bil sklican tak sestanek obeh politikov.

Ni izključeno, da bodo slični pogovori sledili v bodoče v rednih presledkih. V notranjepolitičnih krogih menijo, da bodo pri prihodnjem pogovoru razpravljali predvsem o reformi podržavljene industrije, kakor tudi o poljedelskem ustavnem zakonu.

RADIOTELEVIZIJSKI ZAKON SE PRED POLETJEM

V posebnem parlamentarnem odboru sta potrdila v četrtek, dne 2. junija, Harwalik in Grundemann, poslanca Avstrijske ljudske stranke, da je Avstrijska ljudska stranka trdno odločena rešiti vprašanje radiotelevizijskega zakona v smislu ljudskega glasovanja, ki se je vršilo od 5. do 12. oktobra leta 1964, najkasneje do 15. julija.

Smoter tega ljudskega glasovanja je bil, da bi že enkrat uredili radiotelevizijsko revščino, kajti radio in televizija sta potrebna popolne obnove.

Avstrijska ljudska stranka je v odboru razložila svoje nove predloge, s katerimi se strinjajo tudi socialisti kot podlago za pogajanja. Avstrijska ljudska stranka in Socialistična stranka soglašata v načelu, da mora novi glavni upravnik radia in televizije uživati zaupanje vseh v državi, kar je tudi odobril Delovni odbor ljudskega glasovanja, proti čemur pa nastopa Svobodnjaška stranka (FPÖ).

Poslanec Fiedler je nato razložil nove predloge Avstrijske ljudske stranke. Po teh naj bi celotno oblast radiotelevizijske družbe izvrševala vlada namesto zveznega kanclerja.

V nadzorni svet naj bi poklicali še dva nestranskarstva zastopnika, in sicer cerkvenega in športnega.

V bodoče naj bi bila nastavljena dva programska direktorja.

Glavnega upravnika ne voli radiotelevizijska skupščina, marveč nadzorni svet, ta-

SLOVENC

doma in po svetu

20. obletnica smrti jezikoslovca dr. Avgusta Pavla

Ob simpoziju, posvečenem 20. obletnici smrti jezikoslovca dr. Avgusta Pavla, je bila v razstavnem paviljonu arhitekta Franca Novaka v Murski Soboti odprta razstava. V vitrinah in na panojih so razstavljeni članki iz slovenskih revij in časopisov, ki omenjajo dela in pomen dr. Avgusta Pavla za Slovence. Prikazan je kot pesnik, urednik, etnograf in jezikoslovec pa tudi kot prevajalec slovenskih del v madžarski jezik. Razstavo zaključujejo tri likovne umetnine Ludvika Vrečiča.

70-letnica komponista Karla Pahorja

Zavod za glasbeno in baletno izobraževanje v Ljubljani je priredil v svoji dvorani koncertni večer ob 70-letnici skladatelja Karla Pahorja, Program instrumentalistov in pevcev zavoda je bil izbran iz širokega jubilarnevega opusa. Svoj delež je prispeval tudi baletni oddelek zavoda, ki je nastudiral pod vodstvom prof. Lidije Wisiakove dve plesni miniaturi iz cikla „Istrijanka“. Mešanemu zboru Zavodu za glasbo in baletno izobraževanje je dirigiral prof. Janez Bole, za organizacijo večera je skrbela prof. Gita Mally, za komentar pa prof. dr. Radoslav Hrovatin.

Uspešna skupina treh naših mladih slikarjev

Na zadnjih študentskih slikarskih razstavah v Italiji se je prvič predstavila skupina avtorjev pod naslovom „Studio sotto il tetto“ (Podstrešni atelje). Člani te skupine so trije mladi slovenski slikarji — Ljuba Štolfa, Jože Spacal in Matjaž Vipotnik, vsi študentje akademije Breze v Milanu. Na omenjenih razstavah je bil Jože Spacal najgrajen za grafiko, ki jo je poslal na razstavo študentov v Aleksandriji, Ljuba Štolfa pa je na isti prireditvi dobila pohvalo. Drugo nagrado za grafiko je Spacal prejel na komemorativni razstavi La Resistenza v Piacenzi. Matjaž Vipotnik pa je dobil denarno nagrado za slikarstvo na vsakoletni razstavi študentov italijanskih slikarskih akademij v Modeni.

ko bi ustrezal ideji ljudskega glasovanja in pridobil zaupanje obeh velikih strank.

Avstrijska ljudska stranka je tudi za sorazmerno omejitev reklame v radiu in televiziji.

Po objavi novih predlogov Avstrijske ljudske stranke so na prošnjo socialističnih poslancev prekinili sejo za pol ure, da bi jim dali možnost za strankina posvetovanja. Toda tudi potem niso socialisti zavzeli še nobenega končnoveljavnega stališča. Zdi se, da se pri njih mnenja delijo.

Še pred sejo odbora je nek vplivni socialistični poslanec omenil, da išče njegova stranka pot do skupne rešitve, ne da bi pri tem trpel ugled Socialistične stranke.

Naslednja seja odbora bo 14. junija. Pričakujejo, da bo tedaj padla odločitev.

SALLINGER NOVI PREDSEDNIK AVSTRIJSKE GOSPODARSKE ZVEZE

Za novega predsednika Avstrijske gospodarske zveze je bil v petek, 3. junija, izvoljen na glavni skupščini Gospodarske zveze Avstr. ljudske stranke poslanec inž. Sallinger. Inž. Sallinger je s tem naslednik odstopivšega bivšega deželnega glavarja Johana Wagnerja, ki je bil svoječasno naslednik Julija Raaba.

Po izvolitvi se je zvezni predsednik zbornice inž. Sallinger v svojem nastopnem govoru spominjal svojega predhodnika Julija Raaba in obljubil »v smislu pokojnega nadaljevati delo.« To pa pomeni, je dejal inž. Sallinger, imeti tudi korajžo, ločiti se od zastarelih predstav in mnenj.

Dandanes zahteva politična situacija (položaj) tudi od Gospodarske zveze novih poti, ter gibljivo in sodobno politiko.

Ob koncu svojega govora je novi predsednik Avstrijske gospodarske zbornice inž. Sallinger hvalil zasluge in delo svojega neposrednega predhodnika Johana Wagnerja, ki je bil na seji dan poprej imenovan za doživljenjskega častnega načelnika Avstrijske gospodarske zveze.

Poleg obeh dosedanjih podpredsednikov, podkanclerja dr. Bocka in dr. Mayer-Gunthofa, ki sta bila ponovno izvoljena, je glavna skupščina izvolila še nižjeavstrijskega namestnika deželnega glavarja Hirscha, tirolskega deželnega poslanca Lacknerja in koroškega namestnika deželnega glavarja inž. Thomasa Truppeja, kakor tudi poslanca Mittererja kot predsednika v predsedstvo Gospodarske zveze. Glavni tajnik pa bo še nadalje ostal Eckert.

Herderjeva nagrada za prof. dr. Nika Kureta

OB 60-LETNICI SLOVENSKEGA ZNANSTVENIKA

Slovenski narodopisec prof. dr. Niko Kuret je pred kratkim obhajal v Ljubljani svoj šestdesetletni življenjski jubilej. S svojim obsežnim in temeljitim znanstvenim delom v Inštitutu za slovensko narodopisje pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti v Ljubljani si je pridobil prav v zadnjih letih mednarodno sloves. Za svoja odlična narodopisna dela je prejel letos v okviru velikega slavlja na dunajski univerzi dne 13. maja tako imenovano Herderjevo nagrado, ki znaša 10.000 švicarskih frankov. Ustanovitelji podeljujejo to nagrado osebnostim, ki so udeležene pri ohranjanju in krepitvi evropske kulturne dediščine v duhu mirnega sožitja med narodi. Sredstva prispeva Goethejeva ustanova v Baslu in ustanova za pospeševanje kulturnih zvez z vzhodno in jugovzhodno Evropo v Hamburgu. Letos so razdelili sedem enakovrednih nagrad; poleg dr. Kureta so jo prejeli še: češki skladatelj Jan Cížek, madžarski konservator Desider Dercsényi, pesnik in prevajalec Zlatko Gorjan iz Jugoslavije (Slovenec), poljski slikar Aleksander Kobzdej, grški arhitekt Anton Kriess in bolgarski pesnik in prevajalec Dimitar Statkova.

Profesorju dr. Niku Kuretu tudi koroški Slovenci priskrbo čestitamo prav tako k šestdesetletnemu življenjskemu jubileju kakor k visokemu odlikovanju. Saj ga vsi dobro poznamo po številnih zanimivih narodopisnih predavanjih, ki jih je imel v celovškem radiu. Mnogi smo se osebno srečevali z njim, ko »hodil po zemlji je naši in pil nje prelesti.« Zlasti ga je vlekel na Kostanje, kajti za rajnim prof. dr. Francetom Kotnikom je prevzel nalogo, da do dna razišče Drabosnjakovo zapuščino. Obiskal je seveda Drabosnjakov dom na Drabosnjah, zanimala ga je »pinja« (Bühne, t. j. oder pri žvanu v Čezpolju, kjer so svoj čas igrali Drabosnjakov Pasijon, ves ginjen je poslušal in gledal še živeče kostanjeve igravce, ki so mu igrali odlomek iz Drabosnjakovih iger v lepi domači govorici, višek veselja pa je doživel, ko je na Kostanjah poleg drugih mlajših rokopisov staknil celó še originalni rokopis Drabosnjakovega izgubljenega sina — prav izpod peresa Andreja Schusterja Drabosnjaka, z Drabosnjakovim lastnoročnim podpisom.

Dr. Kuret je priredil za sodobni oder vse tri ohranjene Drabosnjakove igre: Pasijon ali Kristusovo trpljenje, Pastirsko ali Triglavska igra in Igra o izgubljenem sinu. Rokopise je prevzela Mohorjeva družba v Celovcu. Upamo, da bo igre izdala za proslavo 200-letnice Drabosnjakovega rojstva leta 1968.

Dr. Kuret, ki je v 30ih letih kot mlad profesor izdal revijo »Ljudski oder«, list za poglobitev odrskega igranja, je od nekdaj poseben ljubitelj ljudske dramatike. To posebno jasno kaže njegova obširna, zanimiva razprava, ki jo je objavil leta 1958 za 190-letnico rojstva Andreja Schusterja Drabosnjaka v Slovenskem etnografu pod naslovom »Ljudsko gledališče pri Slovencih«. Avtor se tam sklicuje na Romaina Rolanda in Izidorja Cankarja ter z njima pojmuje ljudsko gledališče kot »gledališče iz ljudstva«, ki je del ljudskega ustvarjanja in zato sodi v folkloro. Treba bi bilo iz ljudskega gledališča rešiti pozabe vse, kar se še da oteti.

Ob stikanju za ljudskimi igrami je dr. Kuret v pustnih običajih v Cerknem odkril igro o divjem možu. Središče dogajanja tvorijo lik, ki se v Cerknem sicer imenuje Pust, ki je pa po svoji preobleki nedvomno divji mož. To prepričevalno dokazuje Kuretova razprava »Igra o divjem možu v Sloveniji« (Alpes orientales SAZU, Ljubljana 1959).

Kuretova narodopisna študija »Slovenske pastirske koledre«, ki je izšla leta 1958 pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti, je dragocen prispevek k zgodovini baročne ljudske igre, prav tako »Ljubljanska igra o paradižu«.

Z obširno razpravo »Trikralske igre in koledre na Slovenskem« (Slovenski etnograf 1951) je dr. Kuret temeljito podprl svojo časno izraženo domnevo dr. Fr. Kotnika, da hranijo naše božične in trikralske pesmi v sebi ostanke nekdanjih iger. Na novo odkriti bohinjski koledri je mogel dodati še trikralske koledre iz Motnika in Borovca oziroma Podkrona na Koroškem, pokazal pa je tudi konkretne zveze naših trikralskih kolednic z našo trikralsko dramatiko.

Dr. Kuret pa je tudi priznan strokovnjak za raziskovanje ljudskega lutkarstva. Kot mlad profesor se je že rad bavil z ročnimi lutkami (Kasperltheater) ter jih uvajal med Slovenci. Nemškega »Gašperčka« (Kasperl) je nadomestil z likom našega Pavliha. O tem nam poroča njegova knjiga o ročnih lutkah z naslovom »Pavliha«. Ni čuda, da se je prav njemu posrečilo odkriti med Slovenci ljudsko lutkarstvo, ki je baže v tesnem sorodstvu s podobnimi primeri sosednjega kajkavskega območja ter je tako svojevrstno, da mu v doslej znanem evropskem lutkarstvu še ni bilo mogoče najti para. Dr. Kuret poroča o njem v članku »Zanimiva oblika ljudskega lutkarstva na Slovenskem« (Slov. etnograf 1957). Ko je dr. Kuret leta 1958 na prvem mednarodnem kongresu za tradicionalno lutkarstvo v Liegeu v Belgiji predaval o tem, je slovensko-kajkavska folklorna lutka »lilek«, razstavljena na razstavi v Liegeu, stopila v središče zanimanja vsega kongresa in izkazalo se je, da je »lilek« pravzaprav edina doslej znana folklorna lutka v Evropi. V svoji študiji »Novo o naši tradicionalni lutki« Kuret ugotavlja na Slovenskem tri lutkovna središča: Ptujsko polje, Suho Krajino-stiško okolico in Savinjsko-Saleško dolino. Sklepa, da je lutka doma v Aziji, da so jo prinesli na Balkan Turki in da je ob turških vpadih prišla v naše kraje.

Mednarodni sloves uživa dr. Kuret zlasti še kot raziskovalec mask ali šem. Pustni »lavfarji« na Cerkljanskem, ki jih je dr. Kuret predstavil na posvetovanju vzhodnoalpskih folkloristov v Ljubljani l. 1956 v sliki in predavanju, in še prav posebno Kopranti na Ptujskem polju o katerih je dr. Kuret nazorno predaval na kongresu folkloristov v Varaždinu leta 1957, so postali poslej mednarodno zanimivi. Posebno pozornost je zbudila tudi še Kuretova razprava »Harlekin v Bohinju? K šemskemu liku zaplatnika z Zgornji dolini« (Slov. etnograf 1956). Med šemami, ki »otepajo« (koledujejo) v Zgornji Bohinjski dolini na Štefanje in na starega leta dan, nastopa »otepavec« v obleki iz samih zaplat, ki spo-

minja na Harlekina. Kuret ugotavlja, da ta zaplatnik z drugimi šemami vred sega v indoevropsko davnino. Osnovne izsledke tej tematiki najdemo v Kuretovi razpravi O nosivih slovenskih šemskih običajev (SE 1964). Kot dober poznavavec in ljubitelj ljudske umetnosti se Kuret rad bavi tudi z motiviko panjskih končnic. Pod naslovom »Babi mlin« obširno razpravlja o raznih verzijah starodavnega motiva o pomlajenju. Babi mlin je ena izmed teh verzij. Slika prikazuje fantastično pripravo, ki stare ženske pomladi (Slov. etnograf 1955).

Pod naslovom »Babo žagajo« Kuret prikazuje slovenske oblike pozabljenega srednjega obredja in njegove evropske paralele. V obredu vidi poudarjen odpor do postne strogosti. Baba, ki jo prežagajo, pomeni postni čas (Slov. etnograf 1960).

Ob stopetdesetletnici Jarnikovega prvega opisa ziljskega štehvanja (Carinthia 1813) je Kuret izdal leta 1963 v posebni knjigi znamenito študijo »Ziljsko štehvanje in njegov evropski okvir«. Na globoko je oral novo ledino in se dokopal do nadvse zanimivih novih izsledkov. Avtor postavlja to edinstveno igro ziljskih Slovencev v široko evropski okvir, zavrača romantične razlage preteklih dobe ter vidi v igri odjek evropskih viteških iger.

Na koncu naj še omenimo Kuretovo najnovejšo narodopisno delo, ki nosi naslov: PRAZNIČNO LETO SLOVENCEV. Starosvetne šege in navade od pomladi do zime. Delo se deli v štiri zaglavja: Pomlad — Poletje — Jesen — Zima. Prvi del — Pomlad, ki obsega 323 strani, je izšel leta 1965, ostali deli so v pripravi. Krasno opremljena knjiga izhaja v založbi Mohorjeve družbe v Celju. Znanstveni rabi bodo dobro služile dosledne navedbe virov — ob koncu dela. Celotne izdaje se že zelo veselimo.

Z navedenimi podatki nikakor ni izčrpano Kuretovo narodopisno delo. Ustavili smo se le ob nekaterih izbranih postajah znanstvene poti, po kateri je naš slavljeneč in odlikovanec došel do Herderjeve nagrade. Želimo mu še mnogo novih znanstvenih uspehov.

Prof. dr. P. Zablatnik

75-letnica okrožnice „Rerum novarum“

Te dni katoliški delavci po svetu proslavljajo 75-letnico znamenite okrožnice papeža Leona XIII, ki se začneja z latinskimi besedami: »Rerum novarum«. Ta proglas vsemu svetu je pred 75 leti zbudil ogromne sile katoličanov in začela se je velika socialna akcija za pravice preprostega delavca.

Največje proslave so bile v Belgiji, kjer je bil Leon XIII, preden je postal papež, nuncij. Tam je videl stisko delavstva, ki se je znašlo v boju s kapitalističnim sistemom, ki tedaj ni poznal nobenega usmiljenja ne pravice. Katoličani so bili preveč starokopitni in niso mogli spoznati, kaj zahtevajo od njih nove razmere. Papeška okrožnica pa je pogumno razložila nalogo katoličanov v socialnem pogledu.

„Ansambel Porcija“ na turnejo

Močno aktivni gledališki »Ansambel Porcija« bo obogatil letošnje Špitalske komedijske igre na gradu Porcia z dvema novima gledališkima igrama. Tako bo Herbert Wochinz, ki je vodja te umetniške igralske skupine, s svojim ansamblom postavil na oder kot nemško govorečo prvo izvedbo veselice »Celimare« francoskega klasika Eugena Labida, in »Unverhofft« (Nepričakovani) Johanna Nestroya. Nemško obdelavo dela Labida je poskrbel H. C. Artmann.

Poleg uprizoritev v dveh novih inscenacij (uprizoritev) pa bo Herbert Wochinz na letošnjih Špitalskih komedijskih igradah, ki se vršijo vsako leto od srede julija do konca avgusta, ponovil obe že igrani stvaritvi, in sicer: »Die Streiche Scapin« (Scapinove zvijače) francoskega pisatelja komedij Jeana Baptista Moliéra in »Liebe und Zufall« (Ljubezen in slučaj), prav tako francoskega pisatelja komedij Piéra Marivauxa.

Herbert Wochinz se je pravkar vrnil iz Münchna, kjer je podpisal pogodbo z Južnonemško televizijsko družbo za štiri inscenacije »Ansambla Porcija«.

Za te uprizoritve v južnonemški televiziji je Herbert Wochinz izbral štiri klasične francoske komedije.

Po končanih komedijskih igradah v Špittalu bo spet šel »Ansambel Porcija« s špitalskimi inscenacijami v pozni jeseni na trimese-

Katoliške delavske organizacije v Belgiji so za to priložnost izdale poseben manifest. Belgijska država je izdala posebne spominske znamke. 4. junija je bila na velikem brusselskem stadionu nočna prireditev, na katero je pripeljalo čez 1000 avtobusov z vse Belgije ogromno udeležencev. Bilo jih je čez 100.000. V sredi julija organizira belgijsko katoliško delavsko gibanje veliko jubilejno romanje v Rim. Že dalj časa se trudijo, da bi v okviru akcije »Za svetovno solidarnost« nabral čim več denarja ter tako pokazali, da se zavedajo, da mora biti katoličan dobrodušen in socialen. Danes med nami ni več posebnih revežev, jih je pa še veliko po drugih deželah.

no gledališko turnejo po Zahodni Nemčiji. Skoraj vse pogodbe so že sklenjene. Za prihodnje leto ima »Ansambel Porcija« že tudi ugodne ponudbe številnih gledaliških hiš v Zvezni republiki Nemčiji.

Tako upa Herbert Wochinz »Ansambel Porcij« zaposliti čez celo leto. S tem pa bi se njegova umetniška skupina končno le osamosvojila.

Poljski film in grafika v Celovcu

Poljski veloposlanik in Avstrijsko-poljsko društvo sta odprla ponedeljek, 6. junija, ob 11. uri dopoldne v koroški Deželni galeriji v Celovcu razstavo poljske grafične in plakatne umetnosti sedanosti, na kateri so razstavljena dela svetovnoznanih poljskih umetnikov.

Razstava bo odprta do 26. junija. Vstop je prost!

V sredo, 8. junija, ob 20. uri, pa je Avstrijsko-poljsko društvo pokazalo več nagrajenih kratkometražnih poljskih filmov, med drugimi tudi film o Varšavi in grotesko (spačena podoba resničnosti) znanega poljskega pisatelja Slawomira Mrozeke, v kateri nastopa osebno kot glavni igralec.

V današnji Varšavi pa je govoril glavni tajnik Poljsko-avstrijskega društva v Varšavi gr. Adolf Donath.

Kongres manjšin v Gorici prepovedan

Od 1. do 4. junija bi moral zasedati v Katoliškem domu v Gorici 16. kongres Zveze evropskih manjšin. Najavljenih je bilo 70 udeležencev, med njimi tudi zastopniki Sardov iz Sardinije, Ladincev iz provinc Belluno in Bolzano ter Južni Tirolci. V hotelu »Union« v Gorici je bilo že vse rezervirano za prihod zunanjih udeležencev. Pa je iz Rima v zadnjem trenutku prišla prepoved za to zborovanje. Tako se je zgodilo, da so mnogi delegati že prispeli v Gorico, kjer so morali zvedeti, da kongresa ne bo. Vsekakor meče ta prepoved čudno luč na ravnanje uradno demokratične Italije, v vseh prijavljenih in pri vseh, ki so se za kongres zanimali, pa je pustila negotovost in mučen vtis.

Norbert Artner vodja Celovškega konservatorija

Koroška deželna vlada je pred kratkim imenovala novega ravnatelja celovškega konservatorija v osebi znanega koroškega komponista in dirigenta Norberta Artnerja. Ta bo nasledil vodjo, prof. Roberta Keldorferja, ki bo kmalu upokojen.

Z imenovanjem Norberta Artnerja kot bodočega ravnatelja konservatorija bo koroški glasbeni zavod pridobil še na veljavi, ker ne uživa glasbenik ugleda samo po Koroškem, ampak po vsej Avstriji.

Proslave ob obletnici smrti Klementa Ohridskega

V soboto so se začele slovesnosti ob 1050. obletnici smrti velikega slovanskega in makedonskega prosvetitelja Klementa Ohridskega. O njegovem življenju in delu je predaval v delavskem domu v Ohridu profesor skopske univerze dr. Haralampije Polenkov. Osrednje slovesnosti bodo 10. in 11. septembra v Ohridu. Obsežen spored med drugim obsega slovesno akademijo in znanstveno zborovanje, publikacije Klementovih del, bibliografije in druga znana dela.

Kdo je bil in od kod je bil sv. Klement, ste zvedeli že iz razgovora s pisateljem prof. dr. Metodrom Turnškom v njegovem članku ob »Zvezdah našega neba« (20. in 21. številka Našega tednika-Kronike).

Ob 90-letnici rojstva Vladimira Nazorja

V mestecu Postira na otoku Braču so pred kratkim slovesno počastili 90-letnico rojstva enega izmed največjih hrvaških pesnikov in rodoljuba Vladimira Nazorja. V majhnem parku so odkrili doprni pesnikov kip, nato pa je bila v kulturnem domu odprta razstava o Nazorjevem življenju in delu. Na pesnikovi rojstni hiši v Boboviščih so odkrili spominsko ploščo.

Zvečer istega dne so v občinskem središču Supetar gledališki umetniki recitali iz Nazorjevih književnih del.

Mladinski pevski zbor iz Slovenije v Avstriji

Pred nekaj dnevi se je vrnilo s svoje pevske turnee 80 pevcev mladinskega pevskega zbora »Vesna« iz Zagorja ob Savi. Na njihovi dvanaestdnevni pevski turneji jih je vodila pot po Avstriji, Češkoslovaški in Poljski.

Mladi zagorski pevci so priredili šest celovečernih koncertov na Dunaju, v Gradcu (tu so bili gost deželne štajerske vlade), Leobnu, Brnu, Jihlavi in Katovicah.

Za gostovanje so pripravili 30 narodnih in umetnih pesmi jugoslovanskih in drugih komponistov. Peli pa so v slovenskem, srbohrvaškem, makedonskem, ruskem, latinskem in nemškem jeziku ter v esperantu.

Lani so bili mladi zagorski pevci na tekmovalstvu štajerskih zborov v Gradcu, kjer je nastopilo 89 zborov, ocenjeni kot najboljši mladinski pevski zbor.

Staro cerkev restavrira

Baročno cerkvico sv. Duha, ki sodi med redke kulturne spomenike, so začeli pred dnevi obnavljati; uredili jo bodo v stalno razstavno galerijo. Po nekaterih podatkih je bila cerkev sezidana v enajstem stoletju ali morda še prej. Nasproti cerkvice stoji stara Valvasorjeva hiša, ki prav tako sodi med kulturne znamenitosti Krškega v Sloveniji. Ko bodo uredili razstavno galerijo, bodo postavili tudi spomenik Valvasorju. Spomenik je delo domačina kiparja Štovička, ki bo v novi galeriji tudi prvi razstavil svoja dela.

Katoliški mladini

V nedeljo, dne 5. junija 1966, je imel profesor Jože Wakounig na Mladinskem dnevu v St. Vidu v Podjuni slavnostni govor, iz katerega posnemamo sledeče najvažnejše misli:

»Ko ste prihajali sem v St. Vid v Podjuni, ste zagledali goro in ob njenem vznožju cerkev, ki je podobna trdnjavi. Najbrž se vam je zdelo na prvi pogled, kakor da bi bila cerkev prilepljena h gori. Ta cerkev stoji na skali. Tukaj, ob cerkvi sv. Vida, smo se zbrali, da obhajamo letošnji mladinski dan.

Marsikdo izmed vas je gotovo razmišljal: čemu taka verska srečanja mladine? Prišli smo sem z nekim določenim namenom. Mislim, da nas veže isto: obnoviti hočemo skupno zvestobo Kristusu!

Svoje prepričanje moramo izpričati s srcem in dejanji. Če bomo dajali našim bratom in sestram pravi zgled, če jim bomo izkazovali pravo ljubezen do bližnjega, smemo tudi pričakovati, da nas bodo jemali resno, čeprav je mogoče, da niso v vsem našega mišljenja. Le če bomo osebno, z dejanji dovolj trdni, se bomo lahko pogovarjali z njimi z mirno vestjo in odkritim srcem. Verjemite mi, kmalu se pokaže, če je kdo zažgal slamo, ki sicer hitro vzplamti, a kmalu živ ogenj iskrenosti in trdnega ter jasnega osebnega prepričanja.

Nihče izmed nas ne bo odrekal življenju lepote. Biti moramo življenjski. Tukaj smo, na zemlji, tu nas srečavajo razni vplivi, več ali manj dobri in slabi. Tukaj doživljamo veselje in žalost, neprijetne in prijetne stvari. Ne ustrašimo se življenja. Ne skrivajmo se pred njim. Ako mu bomo sledili z odprtimi očmi, se gotovo ne bomo spotaknili tako pogosto. In da komu izmed nas včasih kaj spodleti, tega tu ne bomo tajili. Skušajmo premagati vse težave in ovire. Čim težavnejši bo boj, tem lepša bo zmaga, če bomo dovolj stanoviti, da jo bomo izvajali.

Kar nas je zbranih tukaj, prihajamo iz raznih krajev, iz različnih okoliščin in poklicev. Vsak izmed nas ima osebne skrbi in težave. Vsakega izmed nas srečavajo dnevno drugi problemi. Nas vse pa naj družijo ena skrb: Da si utrdimo značaj, da bomo zares osebnosti, ne pa trstje, ki se obrača vselej po vetru. Samo če se bomo izkazali kot osebnosti, bomo pridobili na ugledu. Jasno, mnogo lažje je, če se skuša kdol prilagoditi okolju, pa naj si bo tako ali tako, kakor pa ostati zvest svojim načelom.

Vsak ima svoj ponos. K ponosu pa spada po mojem mnenju tudi, da gradimo ob vsaki priložnosti svojo osebnost. K tej pa spadata značaj in prepričanje. Ustvarimo si lahko, vsak v svojem okolju, z vestnim izvrševanjem poklicnih in stanovskih dolžnosti, z dobrim zgledom in vljudnostjo vzdruške, ki nam ne bo nasprotno. Nikoli pa nas ne sme biti strah in sram, da se prijavamo za katoličane, pa naj si bo za nas ugodno ali neugodno.

Gotovo se spominjate umorjenega ameriškega predsednika Kennedyja. Njemu, potomcu irskih priseljencev, je uspelo kot prvemu katoličanu, da je postal predsednik ZDA. Nikjer ni poudarjal, da je katoličan. Bil je s svojim življenjem vzor ameriškemu ljudstvu. Šele po njegovi smrti je zvedel svet, da je molil vsak dan rožni venec. To pa kljub, ali pa morda prav zaradi velikih skrbi, ki so ga trle kot prvega državljana najmočnejše države na svetu. Črpal je moč v molitvi. Poleg tega pa je mnogo delal. In če hočemo, da bo molitev tudi kaj zalegla, moramo pridno delati. Tudi na sebi. Biti moramo svoje osebnosti kiparji. Kakor izklesuje kipar iz kamna, ki najprej nima nobene prave oblike, kip, ki lahko navduši množice, tako tudi lahko vsakdo izmed nas izklesuje iz sebe kip, osebnost, ki bo navdušila in prepričala.

O odnosu med fantom in dekletom pa je profesor Wakounig dejal, da bi si morala vsak fant in deklet reči: »Jaz in Ti nosiva skupno odgovornost, da najdeva pravo življenjsko razmerje za tebe in mene, za naju. Pri pravicah si reciva ti in jaz, pri dolžnostih pa jaz in ti. Jaz čutim dolžnosti do tebe, do sebe, do Boga in do naroda, ki iz njega izhajam. To je vse tesno med seboj povezano, to so štirje ogli hiše, ki jo bova zidala za najino skupno prihodnost. Povezana morava biti s tradicijo, pa vendar morava usmeriti najin pogled ostro v prihodnost. Kajti iz včeraj živimo danes že za jutri.«

Profesor Wakounig je zaključil: »Srečavale nas bodo v prihodnjih dneh, tednih in mesecih razne skrbi in težave, vsakega dru-

ŠKOCIJAN (Razne novice)

Se danes ne vem, ali je radovednost res dobra lastnost človeka ali ne? To pa vem, da so ljudje zelo radovedni. Kjer koli se prikaže, je takoj na vrsti vprašanje: »Kaj novega, kaj novega?« Da ustrežem radovednosti nekoga, zato nekaj novic iz Klopinja pri Škocijanu.

Ob malem Klopinskem jezeru te ob cesti vabi lepo urejen hotel-restavracija. Vabljen je. Ko vstopiš, te prijazno sprejme hotelir Toni Žužek ali pa njegova soproga. Dne 2. maja letos je po dolgem, dolgem pričakovanju mogla sprejeti z nedopovedljivim veseljem prvega stalnega gosta, malega Tončka, prvega sinčka v hišo. Ta hoče ostati vedno tukaj. Prijatelji, znanci in sorodniki so iz srca izrazili veselje dobri Žužkovi družini. Da bi bilo srečno!

V središču Klopinja, prav ob cesti, pa je razveselil Slogovčev družino vesel dogodek. Pred par leti je posegla v to družino smrt in odvlela s sabo marljivega gospodarja, mizarskega mojstra. Ni bilo druge rešitve iz tega položaja, kakor da si hči Hildegarda poišče sodruga. Uspela je. Našla ga je v sposobnem mizarskem mojstru Gotfridu Močilniku iz Bistrice pri Pliberku. V Klopincu v Slogovčevi hiši ima sedaj krasno delavnico in tudi dela mu ne manjka. Obilo sreče in potrpeljivosti obema!

Iznenadenje na splošno pa je bilo v soboto, 28. maja, letos. Ta dan je bila nepričakovana svatba v Halejevi hiši. Hanzej Setz iz žitaroveške fare, že dalj časa bivač v škocijanski fari, si je izvolil za spremljevalko v življenju Ireno Hudelist, doma v Metlovi. Kakor sta preprosta oba, ženin in nevesta, tako je bila skromna svatba, a v lepem domačem razpoloženju. Vsi, ki ju poznajo, jima želijo srečno družinsko skupno življenje, posebno sosedje! Tako naj tudi bo!

Kaj je še novega v tej okolici, da kopljejo in zopet zasipajo, podirajo in zidajo, pa boste morebiti slišali pozneje ali pa se osebno prepričajte, če ste res radovedni.

LOGA VES OB VRBSKEM JEZERU (Smrti)

Ob veliki udeležbi ljudstva smo spremili k zadnjemu počitku 74 let starega Šimana Einspielerja.

Rajni je bil še potomec naših slavnih Einspielerjev. Kot mlad fant se je izučil krojaštva in šel v tujino, najprej v Nemčijo in nato v Francijo, kjer je pustil nad 20 let svojega življenja. Po drugi svetovni vojni se je zopet vrnil v svoj domači kraj, sezidal hišo in odprl krojaško delavnico. Bil je dober krojač in delal res po francoski modi, tudi damske kostume. Oženil se je z domačinko, s katero sta samo kratko živela skupaj. Žena se mu je smrtno ponesrečila. Ostal je spet sam. Hčerka iz Nemčije mu je gospodarila in stregla do zadnjega.

Vsi smo ga spoštovali in radi imeli, saj je bil zmeraj vesel in nikoli jezen. Vedno nam je pravil, da bo dočkal 100 let. Bil je tudi dober športnik in pri gasilcih močno delaven. Poleg domačih gasilcev so prišli tudi gasilci iz Vrbe. Gasilska godba pa mu je na zadnji poti igrala žalostinke. Od rajnega se je poslovil v lepah besedah domači g. župnik. Pevci so mu zapeli doma in ob odprtem grobu žalostinke.

Dragi Šiman! Počivaj mirno po utrudljivem delu in bivanju na tej zemlji. Ostali družini pa izrekamo naše sožalje.

Umrla je tudi Urablnova teta Ursula Juritsch v 88. letu starosti. Vsi so jo dobro

ge. Če pa se bomo zavedali, da v teh bojih nismo sami, bomo tudi laže zmagovali.

Ob začetku sem Vam pokazal sliko šentviške cerkve. Rekel sem, da je podoba, simbol cerkve, ki je zidana na skali, cerkve, ki tudi stoji v zavetju te skale. Skala varuje cerkev pred viharjem in treskom, cerkev pa nas. Če bo torej položaj v življenju zunaj večkrat hud, morda celo nevzdržen, ko nas bodo pretresali viharji, pa tudi, ko nam bo sijalo toplo sonce, se spomnimo te šentviške cerkve in našega srečanja ob njej.

poznali, saj je do zadnjega stregla v gostilni. Umrla je od kapi zadeta. Pokopali so jo na Žopračah na novem pokopališču. Naj počiva v miru!

Dalje je umrla v hodiški fari Maria Pachler, mati našega nepozabnega Štefana Pachlerja, ki je umrl v koncentracijskem taborišču. Rajna mati se je priselila k svoji hčerki Mici. Reva je mnogo trpela in bila priklenjena na bolniško posteljo. Bila je mučenica. Dosegla je 89 let. Pachlerjeva mati je bila dobra in mirna žena. Naj ji bo hodiška zemlja lahka. Počivajte v miru! Hčerki in sorodnikom naše iskreno sožalje.

SELE

(Elektrifikacija)

Napeljava KELAG-elektrike se bliža dovršitvi. Konec oktobra lanskega leta je že posvetila po hišah, ki so jo prej že dobivale iz male Pajnarjeve elektrarne. V soboto, 4. junija, sta dobila električni tok Srednji in Zvrhnji Kot. O slovesni otvoritvi bomo še obširneje poročali. A tudi v vzhodnem delu občine, na Borovnici in Šajdi, bo napeljava v nekaj tednih končana.

Tako bodo tudi gorske Sele s par izjemami elektrificirane. To je pa bilo mogoče le z izdatno subvencijo (denarno pomočjo).

(Poroka)

Na binkoštni ponedeljek se je na Bajtišah poročila Vida Dovjak, p. d. Lukanova na Srednjem Kotu. Njen izvoljenec je Janez Wolf, posestnik v Glinjah. Tako se je od peterih Lukanovih hčerk še zadnja podala na zakonsko pot in sta oče Luka in sin Bertelj ostala sama. Le najstarejša Marica je kot žena sosedu Adamka ostala v Selah,

MOČ POŠTE

Piše Karl Rojšek iz Celovca — (2. nadaljevanje)

Na visečih njivah pri oranju so mi tu in tam ušla kolca iz brazde, včasih po moji nepazljivosti. Pripetilo pa se je tudi Trezi, da je bila v mislih mogoče pri junakih na bojnem polju in ne pri voličih, ki sta stopala iz začrtane brazde. Kljub Jožetovim močnim rokam je plug zaneslo in razumljivo, da je Jože upravičeno vzrotil: »Kam pa gledata po zraku, kod se vrane spreletavajo, volov in kovč se držita.« Ker je pa Treza bila Jugovo dekle, jaz pa Mrakov pob, sem bil tiho in požrl očitke obeh. Takrat je v mojem srcu nastal sklep, ki je bil čisto svojevrsten. »Posojilo se vračila veselje,« pravi pregovor, ki tudi drži. Jugova Treza je bila čedno, samozavestno in pogleda vredno dekle. To je moral vsak priznati in nič čudnega, da je imela dosti častilcev, ki so se potegovali za njeno srce. Nekaj je bilo tudi takih, ki so se veselili pošte, pa naj bo že od izvoljenke, staršev, strica ali tete, samo da so novice iz domačega kraja. Toda Treza je dobila v pretežni večini ljubavna pisma. Njen zvonki smeh, ki se je nabiral v kotu ustnic, potem beli zobje, ljubek pogled, vse to je napravilo, da je bila privlačna za fante kot mehka hruška za ose.

Resnici na ljubo povedano, bila je vzor deklet. Obdržala je svojo dekleško čast in na to je bila ponosna. Če pa je Treza po mojih mislih bila kdaj proti meni kratko nasajena, sem jo kaznoval pogojno na tale način.

Tista vroča ljubavna pisma, ki so bila naslovljena nanjo, sem zadržal nekaj dni, ko se je pa otresla tiste bolezni, ki se ji pravi jeza proti meni, sem ji postregel s celim kupom pošte, seveda na skrivaj, da nista vedela oče in mati, sicer bi ji prepovedala množično pisarjenje.

Pisma, ki jih je pisala, je seveda tudi meni izročila, da sem jih oddajal na pošto. Naravno je pošta delovala »hitro«, če je bila ona dobra z menoj, sicer se je malo zavleklo. Nikdar pa nisem prebiral njenih pisem.

Nestrpnost pa smo pričakovali, kdaj se bo Francelj oglašil. V galop bi tekel domov, samo da bi ustregel Jugovi družini, posebno pa starima. Vsako nedeljo je Jugov ata pri cerkvi čakal Štandmana, da bi zvedel od njega, če kaj Tona piše.

Pa se je pri Štandmanu nekoč tudi usta-

vse druge so se omožile izven Sel. Bog daj srečo!

Naše kandidate za zakon je začelo že močno skrbeti, kako bodo dobili zakonske družice. Domača selska dekleta odhajajo drugam, drugih pa na kmetije ni lahko dobiti. Ali naj postanejo stari samci? Naj ne obupajo! Bog, ki prižiga ljubezen v srcih, bo že prav naredil! Naj se le priporočajo sv. Antonu, patronu bajtiške cerkve!

PEČNICA — SPODNJE BOROVLEJE

Tako smo zaposleni, eni na polju in pri živini, drugi spet zidamo in se z vso močjo pripravljamo na bližajočo se sezono, tako da nobeden ne utegne, da bi kaj napisal.

Nekaj zanimivega pa vam vendar lahko povemo. Ko smo popravljali in obnavljali našo podružnico sv. Gregorija v Spodnjih Borovljah, delo vrši znani strokovnjak A. Campidell, je odkril za stranski oltarje-ma lepo ohranjene freske. Domnevajo, da je to delo neznanega beljaškega mojstra iz 15. stoletja. Še starejše freske, ki predstavljajo štiri evangeliste, pa je izsledil v presbiteriju. Freske si je ogledal tudi že deželni konservator dr. Hartwanger. Vendar računajo, da bo trajalo še več tednov, preden bo ves belež odstranjen.

SLOVENSKE ODDAJE V RADIU

NEDELJA, 12. 6.: 07.30—08.00 Duhovni nagovor. — 8 pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo. — PONEDELJEK, 13. 6.: 14.15—14.55 Poročila, vreme, objave. — 8 knjižne police. — Poje učiteljski pevski zbor »Slavko Osterc« iz Maribora. — 18.00—18.15 Za našo vas. — TOREK, 14. 6.: 14.15—14.55 Poročila, vreme, objave. — Športni mozaik. — Kar po domače ... (Glasb. oddaja). — SREDA, 15. 6.: 14.15—14.55 Poročila, vreme, objave. — Kar želite, zaigramo. — ČETRTEK, 16. 6.: 14.15—14.55 Poročila, vreme, objave. — 8. Nosskovsky: Letni časi. — Botanični izlet na Osojščico (Gerlitz). — PETEK, 17. 6.: 14.15—14.55 Poročila, vreme, objave. — Od petka do petka po naših krajih in pri naših ljudeh (Domače novice). — Intermezzo. — Koroški kulturni pregled. — SOBOTA, 18. 6.: 09.00—10.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

vilo, potem sta oba iskala eden drugega, in Jugov ata je zopet za kakšna dva dni močil s solzami tisto Tonetovo kartico, ki je omenjala, da je Francelj najbrž ujet. Ko sta se možaka zadosti nasolžila, sta šla zopet naražen do druge nedelje. Tako je potekal teden za tednom, od majnika naprej pa se je slišalo močno bobnenje z italijanskega bojišča, da so se tresle šipe v slabo pripravljenih oknicah. Pri vsakem bobnenju je Jugovo mamo stisnilo pri srcu, da je vzdihnila: »Bog večni preloži mi to breme.«

V nedeljo pa je šla v župnišče h gospodu dekanu in dala za mašo za pogrešanega sina. G. Jakob Hribernik, ki ni nikdar nobenega strašil s peklom, temveč obljubljal samo nebesa, jo je tolažil, češ če bi bil mrtev, bi prišlo poročilo itak na občino in v župnišče, torej sin še živi. S to vestjo je prišla Jugova mama zopet malo pomirjena domov.

Kot balzam je delovala kartica, ki sem jo prinesel tisto sredo po rožnovenski nedelji domov.

»Francelj je pisal«, sem bolj zakričal kot pa izgovoril. Treza je tako pridrvela in mi vzela kartico, jaz sem se pa usedel na klop za peč, saj mi je srce burno plalo, da sem pihal kot kovaški meh.

Jugovka se je spotaknila na kuhinjskem pragu, se mimogrede ujela in kriknila: »Moj Francelj!« Stari in Jože pa sta pravkar pripeljala voz krompirja z njive. Ko je stari zaslišal glas svoje žene, je zaklical Jožetu: »Spreži vola in pridi hitro v hišo!«

Potem je brala Treza, počasi zlog za zlogom. Stari je bil nestrpen, pa je vendar počakal, da je prebrala do konca. Potem je vzela kartico, jo poljubil, ko je videl, da so črke sinove, in jo dal meni. »Na, pob, ti preberi, ki si pol fajmoštra!«

Dragi domači!

Upam, da vas bo ta kartica našla še žive in zdrave, kakor sem jaz, ki se sedaj nahajam daleč, zelo daleč od vas v ujetništvu. Gre mi kar dobro, ker sem pač mlad in krepek. Ujet sem bil 22. marca pri Przemslu. Trdnjava je bila močna, samo za jest nam je zmanjkalo. Kako je kaj doma? Ali sta ata pa mama zdrava? In drugi? Upam, da Jože ni potrjen? Kje so kaj dobroveljski fantje: Čovški, Napački, Hlasejovi, ali še živijo? In moj najboljši prijatelj, s katerim sva

bila do zadnjega skupaj, Štandmanov Tona, ali še živi? Bog daj, da bi bilo čimprej konec vojne. V tej želji vas pozdravlja

vaš sin in brat

Rovšnik Franc, Rusija, Azija.

Stari je planil k meni, me objel s tako močjo, da so mi pokale kosti.

»Da je le živ, da je le živ, slišiš stara, da je le živ«, je ves iz sebe kričal Jug. Potem je bral še Jože, pa zopet Treza, pa je stari zopet vzel kartico, jo ponovno poljubil in potem sem jo moral še enkrat prečitati.

Potem smo praznovali, čeravno je bilo sredi tedna, ko je bilo največ dela. Po dobrih založajih in požirkih sem moral točno povedati, kdaj je bilo pouka konec, če sem šel prej na pošto kot v trgovino po žveplenke in petrolej, če sem karto kar na pošti prebral, če sem komu povedal, da Francelj še živi, če so me pri Cimprškovih in pri Hlastejevih videli, ko sem tako divjal mimo.

Mrakov Karel pa je sedel za mizo in moral dajati pojasnilo. »Da je le živ, da je le živ«, je ponavljal stari in izpraznil kozareček. Mami pa so tekle solze po zgubnem licu od sreče in veselja. Jože je smuknil v hlev, da nakrmi živinca. Treza pa v kamrico prebirat ljubezenska pisma.

Ko je oča Jug zvrnil že četrti kozarec rujne pijače, ki mu je pognala kri po žilah, je udaril s pestjo po mizi, da so kozarci zaplesali in dejal: »Karel, zdaj pa zapoj tisto 'Oh zdaj gremo, oh zdaj gremo, nazaj še pridemo!'«. Potem je Treza povzela naprej, fant čez, Jože je basiral, oča je brundal zraven, mama se je pa smrkala v predpasnik in me po strani pogledovala, če ne bom v kitici zavil »nazaj nas več ne bo«. »Ne, Jugova mama, predobra si bila zame, da bi te še s pesmijo žalil, tebe in tvoj materinski čut.« Tudi molitev se je sedaj nekoliko spremenila. Od začetka posta do tistega dne, ko smo dobili to ljubo kartico, je Jugova mama molila žalostni del rožnega venca: »Ki je za nas bičan bil« in šele potem smo prešli na častitljivi del; povrhu še oče naš za srečno vrnitev.

V nedeljo zjutraj pa je oča Jug vzel izza ogledala, kamor smo zatikali pošto, s solzami oblit kartico, da sem mu jo še enkrat prebral, potem jo je položil v denarnico in vse skupaj vtaknil v žep telovnika, šel k prvi sv. maši v Braslovče, da se tam snide s prijateljem Štandmanom. Tega pa takrat ni bilo tam, ker jo je najbrž mahnil na Vransko. Razumljivo, da je Jug nameril korake takoj v trideset ur oddaljeni Smartin. Te poti se ni nikdar bal, kolikokrat jo je premeril v upu in strahu, danes jo bo samo v upu, in bila mu je v uteho. Da je le živ, da je le živ. Štandman mora zvedeti, da je Francelj živ. Tako je Jugov ata zopet prebil dva dni pri prijatelju, kartica pa je umevno dobivala zmerom več prstnih odtisov.

V ponedeljek pred Sv. Martinom me je stari Jug vzel s seboj na sejem v Braslovče. Nič misva gonila na prodaj, sejem je bil bolj slab, ker smo bili že v drugem letu vojne, kramarji so pa še kar delali kupčije in Jugov ata mi je kupil cajgast gvant. Potem sva jo zavila v gostilno h Gradu, kjer sva pojedla juho, kruh in meso sva prinesla s seboj. Tam sva našla tudi Štandmana. Jug je naročil liter ljutomerčana, meni pa pokalico. Ko smo se dobro podprli, je Jug potegnil iz žepa zamaščeno Franceljovo kartico in jo ponudil Gradu. »Na, preberi kaj piše naš Francelj. Gostilničar Grad s fino nasukanimi brki in lovski šaljivec, je vzel karto, šel k oknu, jo obračal na vse strani, ter mu jo končno vrnil, rekoč: »Ti, Jug, te karte ti pa tudi naš dekan ne bo mogel prebrati, čeprav je študiran.« Jugu se je pa to za malo zdelo in je ošvrknil Grada: »Sem mislil, da ste lovci tukaj v trgu bolj pametni kot mi hribovci, sedaj pa vidim, da vas še naš pastir prekaša. Na, Karel, preberi, da bo videl Grad, da nismo tako.« Kartica ni bila samo umazana, temveč tudi oguljena. Vogali so bili že zaokroženi, skratka, Grad je imel prav, tudi dekan bi je ne mogel prebrati. Toda jaz sem mojstrsko izvršil Jugovo povelje, ker sem znal njeno vsebino na pamet. Za izvršeno nalogo sem dobil še eno pokalico. Stara dva sta pa še en liter, tako, da sta bila kar okajena.

Kaj vse premore takale kartica. Pred njo pota skrbi in žalosti, naposled pa le veselje. Tudi ljubavna pisma imajo svojo moč. Petje iz polnih prs deklet in rdečico v obraz, pri fantih pa vriskanje. Potem pa naj še kdo reče, da takale pošta ne velja nič. S figo ga dregnem pod nos. S tem čudežnim orožjem je še revni pastirček držal v šahu bogato gospodarjevo hčer.

(Dalje prihodnjič)

Lepota in voda

Najidealnejše lepotilno sredstvo je voda. Seveda je prav tako tudi zdravilna. Voda pospešuje obtok krvi, pomirja živce, deluje ugodno na notranje organe, posreduje izmenjavo snovi in služi kot sredstvo za utrditev.

Ne gre poniževati obvezno tedensko kopel, ki je nujna za najmanj zahtevno čistočo. Toda, kako pa je ostale dni? Morda enkrat do dvakrat na dan poskropite obraz ali se z vlažno krpo obrišete okoli nosu in vratu? Z našo kožo je tako kot z okensko polico — naprašena je in umazana. Prah, saje in drugi majhni delci nečistoče plavajo v ozračju in se vsedajo na našo kožo, izdelajo dohod od kožnih odprtini, por, s katerimi naša koža diha. Tako ne more dihati, pospešuje se izločanje telesnega vonja in tudi samo počutje telesa je precej slabše prav zaradi pomanjkanja kisika (dihamo namreč prav tako kot s pljuči tudi še s kožo).

Torej: skočite v kad (seveda, če jo imate). Toda tudi tu morate biti previdni in preudarni. Vroče kopeli naj ne bi imeli ljudje, ki trpijo za nervozo, temperatura vode naj ne bi bila nad 36 stopinj. Če je voda prevroča, deluje namreč namesto osvežujoče prej tako, da človeka zbije in je zdravju škodljiva. Deset minut naj bi pov-

sem zadostovalo, da se z gobo, krpo in z nežnim milom zdrgnete.

Mnogi ljudje obožujejo dnevno tuširanje; naj bo tudi prha zmerna, ne predolga in ne prevroča. Izmenične prhe — vroče in mrzle — napnejo kožo in jo naredijo elastično. Seveda pa niso primerne za šibko srce. Tudi tisti, ki trpe za revmo in išijasom, naj se raje odpovedo hladni prhi. Navadno kopel pa lahko spremenite v zdravilno, če vodi dodajate različne snovi, ki delujejo še posebno osvežujoče. Kuhinjska sol, ki jo dodamo kopeli, je sredstvo proti utrujenosti. Prav tako so odlične kopeli, ki jim dodajamo močne zavretke zdravilnih zelišč.

Žveplene kopeli (raztopi se 50 gramov kalijevega sulfita) so najboljše sredstvo pri občutljivi, vnetljivi koži, zavirajo ekceme. Kolmežve kopeli pa so pravi mladostni vrelec, tako pomlajujejo delujejo na staro kožo (četrt kilograma korenin kolmeža se razreže na drobne dele, prevre in nato odcedi). Penaste kopeli so za debelejšje ljudi.

Vsi tisti, ki doma nimajo kopalnice, gotovo premorejo večje kadi, da si kopeli lahko pripravijo. Mlačna, topla kopel z dodatkom nekaj dišav namreč ne učinkuje le lepotilno; dviga tudi duševno razpoloženje, saj se po njej počutite kot prerajeni.

Kako naj otroka privadimo k čistoči

Preden bi v naslednjem poglavju opisali načine, kako preidemo pri dojenčku od stekleničice k trdi hrani, bi radi odgovorili mladi mamici, ki nam je pisala, da ji malček povzroča precejšnje skrbi pri privajanju na kahlčo.

Če bi poslušali vse ljudi, ki vam bodo pri tem skušali svetovati, boste gotovo prišli do občutka, da je edini način, kako otroka navaditi k čistoči, strogo bedenje staršev nad vsakim otrokovim obnašanjem, ki bi naj pomenilo, da ga je treba posaditi na lonček. Na srečo obstaja mnogo lažji način: največ, kar se od matere zahteva, je to, da svojega otroka opazuje in preceni, v kateri stopnji razvoja je in koliko sploh razume; tedaj mu dajate le pohvalne pripombe. V prvem letu starosti otrok skorajda ne pazi na to svojo nalogo, ki jo starši z veliko nestrpnostjo od njega pričakujejo. Ko je mehurček napolnjen, se izprazni tako hitro, da malokatera mati to sploh opazi. Prav tako je z veliko potrebo. Proti koncu prvega leta pa se dojenčkova prebava že toliko uredi, da jo nekateri opravijo ob določenih urah, navadno po prvem jutranjem ali dopoldanskem obroku. Pri takih otrocih nadaljnje delo ni težko. Preden otrok sploh ve za kaj sploh gre, ga mamica vedno ob istem času postavlja na »tronček«. Pri drugem, ki ima neredno prebavo in opravlja na dan večkrat svoja velika opravila, si je v prvem letu brezmiselno iz tega delati nepotrebne skrbi.

V drugem letu življenja pa pri mladem zemljanu nastopi želja, da bi ugajal svoji

mamici. Če mu tedaj pokaže, da jo posebno veseli, kadar zavzame svoje določeno mesto in ga nato ob uspehu še celo pohvali, bo to zanj pomenilo dovolj vzrokov, da se bo poskusil truditi. Seveda je še nekaj drugih okoliščin, ki ga pa silijo prav v nasprotno smer. V tem času je telesno tudi že sposoben, da lahko zadržuje ali pa pritisne. Nad svojim »izdelkom« je toliko ponosen, da — na veliko začudenje matere — lahko pri svoji nalogi tudi nazaduje; namesto da bi pridno sedel in napravil, kar se od njega zahteva, se raje zavleče v kot in obdrži vse v hlačah, čeprav je preteklo že dalje časa, kar je to storil. Tedaj si je pač treba to razlagati tako, kot trde psihologi: »Nad svojim lastnim proizvodom je toliko navdušen, da se od njega ni hotel ločiti.« Pri vzganjanju na kahlčo je treba veliko potrpljenja in razumevanja, s palico in kaznijo pa se prav malo opravi!

POHIŠTVO

za dom in za goste

PODJUNSKA TRGOVSKA
DRUŽBA

BRATJE RUTAR & Co.

DOBRLA VES — EBERNDORF
A 9141 Tel 04236-281

Oglejte si našo razstavo tudi v prostorih hotela Rutar v Dobrli vesi.

ZDRAVNIŠKI VEDEŽ:

Čir na želodcu

Na želodcu imate čir, poleg tega pa veliko kisline. Radi bi vedeli, kaj smete jesti in česa ne.

Hrana ne sme biti postana, ne prehladna, ne prevročna. Dobro je jesti zmerno in večkrat dnevno.

Dovoljeno je: kruh (star vsaj 1 dan), prepečenec, pecivo, mleko in mlečni proizvodi, jajca, riž, testenine, pudingi, keksi, krompir, zlasti pire, ali kuhan in ne premasten, teletina, perutnina, bele ribe, mehka govedina, vsa zelenjava (boljša je pasirana), sadje (brez lupine), sadni sokovi.

Ni dovoljeno: vse vrste alkohola, črna kava, zelo mastno meso, sušeno meso, klobase, salama, žilava govedina, zelo papricirana, kislota, močno slana jedila, zelo sveži kruh. Dobro je, če se hrana pripravlja na maslu ali olju. Kajenje ni dovoljeno.

Išias

Išias je obolenje živca, ki poteka vzdolž zadnje strani noge od kolka do pete. Največkrat je vzrok izpah ali premik ledvenega vretenca, oz. ploščice med vretenci. Ta potem pritiska na živec, ki od tam izhaja. Drugi manj pogosti vzroki so še: prehlad (sedenje na mrzlem kamnu ali na tleh),

vnetje in degenerativne spremembe na vretencih hrbtenice, prirojene napake hrbtenice, zastrupitve (alkohol, svinec, arzen), pritisk na živce zavoljo kakšne bolezni ob živcu, poškodbe živca, razne notranje bolezni itd. Vendar pa je v veliki večini primerov vzrok premik ledvenega vretenca ali ploščice med vretenci. Terapija je odvisna od vzroka. V akutnem primeru je potrebno mirovanje, sredstva proti bolečinam in toplota. Miruje se najbolje v postelji.

Priporočamo trdo in ravno ležišče. Dobro je, da daste deske na posteljne vzmeti, čez deske pa žimnico. Pacienti se na tako ležišče počasi navadijo in kasneje nočejo več ležati na mehki postelji, v kateri se hrbtenica krivi, kar poslabšuje bolezen. Za gretje lahko uporabljamo termofor, vrečice s toplo mivko, tople obkladke, vroče blato, lahko pa tudi obsevanje s raznimi svetilkami. V akutnem stanju toplote ne pridejo v poštev. Ko pa se znaki umirijo, potem pridejo v poštev žveplene kopeli, blatne kopeli, radioaktivna voda. Dobro je, če zdravljenje v toplicah ponovimo v teku enega leta ali dveh. V zelo trdovratnih primerih pride v poštev kirurška terapija, se pravi operacija hrbtenice, kar je pa zelo redko potrebno, ker bolezen običajno zdravimo z bolj blagim zdravljenjem.

Škof dr. Jenko v Gorici

O tem obisku piše »Katoliški glas«: »Zelo pristrčno je bilo srečanje škofa za Slovensko Primorje dr. Janeza Jenka z goriškimi verniki, ki se je izvršilo na Vnebohod popoldne v dvorani Katoliškega doma v Gorici. Naši ljudje so dvorano napolnili do zadnjega sedeža in s tem dokazali, da cenijo svoje verske vodnike in radi prisluhnejo njih pastirski besedi. Tudi goriški nadškof msgr. Pangrazio je bil vesel prihoda svojega sobrata onstran meje, saj upravlja dr. Janez Jenko velik del častitljive in slavne goriške nadškofije. Po svojem kanclerju dr. Rudiju Klincu mu je izrekel pristrčno dobrodoščilo in ga po prireditvi v Kat. domu povabil k sebi na škofijo na bratski pomenek.

G. škofa je ob prihodu v dvorano pozdravil s pesmijo »Ecce sacerdos« mogočen mešani zbor. Pozdravne besede mu je izrekel škofijski kancler msgr. dr. Rudi Klinec, nakar je dragi gost v daljšem govoru osvetlil probleme družine in luči koncila. Ker je g. škof razvijal misli na zelo zanimiv način in jih podkrepil z mnogimi zgledi iz življenja, so ga navzoči pozorno in doživeto poslušali.

Moški zbor goriških pevcev je za zaključek g. škofu zapel dve pesmi: »Triglav, moj dom« in »O večerni uri«. Obe pesmi sta bili nekako povezani z dosedanjim življenjem g. škofa. Doma je namreč z Gorenjskega, rodil se je ob Savi in ta Sava ga je spremljala nato v Beograd med južne brate, kjer je preživel dolgo vrsto let ob strani beograjskega nadškofa dr. Ujčića.

Preden se je g. škof od vernikov poslovil, jim je podelil slovesen blagoslov v slovenskem jeziku. Nato je sledilo srečanje v Zavodu sv. Družine s slovenskimi duhovniki. Bilo jih je 18, ki so v prijetnem razgovoru in bratskem vzdušju g. škofu stavili številna vprašanja in se z njim porazgovorili o mnogih zadevah, ki so aktualne za razcvet krščanskega življenja pri nas na Goriškem.«

Še manj žag v Avstriji

Tudi v letu 1965 se je število žag v Avstriji še skrčilo. Število obratujočih podjetij se je zmanjšalo za 99, to je 2,5 odstotkov. Konec leta 1965 je obstajalo še 4.386 obrtnih žag, to je za 116 manj kot 1964. Leta 1959 je obratovalo še 5.020 obrtnih žag. Mnogo žag je le krajevnega pomena, samo 2.154 jih pa obratuje vse leto. Skupno je okoli 2.500 obratov, katerih prodaja sega preko krajevnega okvira. Še manjše je število tistih obratov, ki jih ni šteti za male obrtne obrate. Takih večjih žag bo 600 do 700. Le okoli 540 podjetij zaposluje več kot 10 delavcev in le okoli 300 žag predela na leto več kot 5.000 kub. metrov hlodovine. Opuščanje žag pa zadene skoraj izključno žage z letnim izrezom od manj kot 100 kubičnih metrov. Zmanjšanje števila zaposlenih zadeva pretežno večje obrate, ki so izvedli obširne racionalne ukrepe. Letno povprečje zaposlenih se je proti 1964 zmanjšalo za 5,3 odstotkov na 24.712 oseb.

Mednarodni lesni sejem

Letošnji mednarodni lesni sejem na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani so odprli 4. junija in bo trajal do 12. To je 7. lesni sejem. Ni to samo sejem lesnih izdelkov, temveč tudi strojev za obdelavo lesa. Na sejmu je razstavljalo najsodobnejše stroje za predelavo lesa, razno orodje in reprodukcijski material okrog 50 inozemskih podjetij.

Vprašanje financiranja elektrarne na Donavi

Od 15. do 28. junija bo v Budimpešti plenarno zasedanje Donavske komisije. Na dnevnem redu je med drugim vprašanje prispevkov k stroškom gradnje jezra pri 'Železnih vratih' (Djerdap). Gradnjo financirata v glavnem Jugoslavija in Romunija, vendar naj bi tudi druge podonavske dežele prispevale k stroškom, saj plovejo tudi njihove ladje skozi Železna vrata. Jugoslavija in Romunija pravita, da naj bi ostale prizadete dežele prispevale 98 milijonov dolarjev, po računih sovjetskih izvedencev pa naj bi zadostovalo 55 milijonov. Avstrija naj bi prispevala 5 do 7 milijonov dolarjev.

V Budimpešti bodo razpravljali tudi o pristopu Nemške zvezne republike. Po pravilniku je za sprejem potrebno soglasje vseh držav članic; to pa še ni bilo doseženo. Sedaj je Zahodna Nemčija zastopana v komisiji le po opazovalcu in ne prispeva k stroškom. V Budimpešti bodo izvolili tudi predsedstvo za prihodnja tri leta.

Še vedno to berete?

Sreda

Prišlo je pismo od bratranca Marka iz Ljubljane. In cela vrsta razglednic.

Slovenija je prelepa, kot iz pravljice vzeta. Posebno me je prevzela Martuljkova skupina in pa dolina Trente. Gore, sneg, cvetoča drevesa in preproste, s slamo krite koče. Vse tako nenarejeno, resnično, pristno.

Četrtek

Spet sem bral Cankarja. Kako sedaj razumem tisto črtico o Juretu.

Jure ni videl domovine petnajst let in dlje. Zbolel je za smrt. Pa se je iz tujine napotil v domovino. Ljudje ga niso več poznali. Obrnil se je k zemlji.

Pobral je grudo prsti in jo pobožal kakor lice otroku.

»Zemljica, mati!«

Solza je pala na grudo.

Tako mi je, ko bi bral povest svojega očeta in sosedo rojaka in vseh naših ljudi, ki so v tujini. Ali jim ne polnijo srca iste misli, ista čustva?

Tudi meni se zdi življenje vse bolj polno hrepenenja po slovenskih krajih.

Petek

Všec mi je bila ugotovitev, da je Dostojevski rudar človeške duše. Tako zna vrtati po njej in prinašati na dan tisoč njenih podob.

Ali pa ni vsakdo pri mojih letih rudar lastne duše? Kakor dolga procesija gredo pred očmi moje domišljije obrazi, katerih vsakdo bi mogel biti jaz: slabih in značajnih, egoist in altruist, zločinec in svetnik.

Spomnim se ob tem tistih besed: »V vsakem človeku tiči angel in hudič. Kateremu prepusti vajeti, tisti bo v njem zmagal.«

Ko bi kdo mislil, da je odkritje teh najrazličnejših podob v meni vir veselja, bi se močno zmotil. Nepopisan papir sem. Kaj bom napisal? Surova skala sem. Kaj bom izklesal iz nje?

Je pa najdenje sebe, tako so mi rekli, prvo znamenje duševnega zorenja in obenem nujni korak za pot v neodvisnost.

»Gotovo skrivaš v sebi,« — mi je rekel gospod Peter, »najbolj pisane podobe samega sebe. Notranji svet sam sili v različne smeri. V tvojih rokah je, da najdeš svojo najlepšo podobo in jo začneš oblikovati.«

Sobota

Na župniji se srečujem z Emilijo. Po poklicu je učiteljica. Prijazna, dobra, čista, vsa presijana z nekim notranjim ognjem. Otroke ureja pri maši, potem z njimi moli, zunaj cerkve z njimi igra, poje, deklamira... Preprosta pa elegantna obenem, naravna, pobožna. Če bi si ustvaril lik moderne mlade svetnice, bi na Emiliji povzel glavne poteze.

Čudno je to, a je res, da sem vsako pot, ko se z njo srečam, boljši, bolj odprt za vse višje. Starejša je od mene in nikdar mi ni prišlo na misel kakršno koli prijateljstvo z njo. A je dekle, ki name močno vpliva. Kolikokrat se mi ob iskanju svoje najlepše podobe rišejo pred oči poteze tega dekleta.

ZA MLADINO IN PROSVETO

Z otrokom v naročju v delovnem predpasniku

Francoski jezuit p. Aimé Duval je znan po svojih pevskih nastopih s kitaro v rokah. Sam je napisal, kako je bilo v njihovi družini ob večerih.

Bil sem peti v družini z devetimi otroki. Vsak dan smo skupno molili samo večerno molitev. Danes me posebno gane spomin na to, kako je molil moj oče.

On, ki je bil zmeraj utrujen od dela na polju in od težkih gozdnih voženj, je po večerji padel na kolena, naslonil roke na stol in glavo zakopal med dlani, ni pogledal otrok okrog sebe, ni se zganil, ni zakašljaj, ni bil prav nič nepotrpežljiv.

Premišljeval sem: »Glej, kako je moj oče, ki je tako močan in ki igraje vlada vso hišo in ima v oblasti par močnih volov, ki je ponosen ob vseh udarcih usode, ki se tako malo boji župana, bogatašev in sleparjev, čisto majhen pred ljubim Bogom. Zares, pogovor z Bogom ga čisto spremeni. Dobri Bog mora biti nekdo, ki je zelo velik, ker moj oče

pred njim kleči, in zelo velik prijatelj, ker z njim govori kar v delovni obleki.«

Matere pa nikoli nisem videl na kolenih. Čisto utrujena je sedela sredi sobe z najmlajšim otrokom v naročju, okoli nje pa smo bili vsi drugi otroci ter se naslanjali nanjo.

Od začetka do konca je z usti spremljala vse molitve, ne da bi ji ušla kakšna beseda, vse je izgovarjala sama zase.

Najbolj zanimivo je bilo, kako nas je gledala, vsakega po vrsti. Najmlajše najbolj dolgo. Gledala nas je, a nikjer ni nič govorila. Niti takrat ne, ko je strela udarila v hišo in ko je maček prevrnil skledo.

Zato sem si mislil: »Res mora biti dobri Bog neskončno dober, da lahko z njim govoriš z otrokom v naročju, v delovnem predpasniku. Res mora biti Bog zelo važen, ko ni važna več niti strela niti maček.«

Roke mojega očeta in ustnice moje matere so me o dobrem Bogu naučile več kot ves katekizem.

molčala. Po letu je rekel kaplan pri kosilu: »Postelja podrt.« Župnik je pokimal.

Potem sta spet leto dni molčala. Tedaj je rekel kaplan pri kosilu. »Slaba hrana.« Župnik je pokimal.

Spet sta molčala. Minilo je tretje leto in kaplan je rekel: »Jutri odidem.« Župnik je pokimal in rekel: »To sem pričakoval. Saj vsa tri leta nisem slišal od vas drugega kot zabavljanje.«

MISEL

Posoditi prijatelju denar je isto kot izgubiti denar in prijatelja.

UGANKA

Starejši profesor se je odpravljal na dopust in je pred odhodom naročil gospodinjji, naj vso med njegovo odsotnostjo dospelo pošto pošilja za njim na določeni naslov.

V novem kraju je nekaj dni zaman čakal na pošto. Brzjavil je gospodinjji, zakaj ni nobenega pisma. Ta mu je odgovorila v ekspresnem pismu: »Ne morem vam je poslati. Pomotoma ste vzeli s seboj ključek od poštnega nabiralnika.«

Takoj ji je poslal ključek v ekspresnem pismu. Pošte pa tudi to pot ni bilo. Zakaj ne?

Rešitev uganke

Pismo pošilja za njim na določeni naslov. Prav tako kot ostala pisma v poštni nabiralnik.

Otroški kotiček

S koškom v barake

V šoli naroči učitelj, naj prinese dečki vsak po nekaj dinarjev za to in to učilo.

Barakarjev Francek denarja ne prinese, ker mu ga doma niso mogli dati. Beda je pri njih. Francek jokaje pove, da ga prinese, ko bo prezpodelni oče spet kaj zaslužil.

Učitelj pogleda po šoli. Vse tiho. Dečki gledajo v klopi. Njegove oči še iščejo in vprašujejo. Nič odziva. Nato seveda potolaži dečka in mu da učilo zastoj.

Med odmorom si gre večina kupovat malico: žemljo, kostanj, sladico, potico. Torej vsi ti so tiščali denar v žepu in ni ga bilo, ki bi rekel: »Francek, lej, za kostanj imam, pa ga ne bom jedel, da dam denar tebi. In še tale Jože ti ga tudi da, jeli?«

Ali ne veste da je nekje takole:

V zavodu sedijo fantje pri mizi. Pride močnata jed, štrukelj, potica. Vsak prvi jo vzame, prereže in da polovico drugemu, drugi pa cel kos dene v košek — in tako gre dalje, dokler ni polovica njih deleža v košu. Popoldne pa gredo s koškom, v katerem so ti v ljubezni pritržani kosi, v barake in delijo, delijo bednim in lačnim otročičem v barakah.

Po Fr. S. Finžgarju

Starka za vasjo

Lačni otroci ležijo na senu, burja vihra skozi lino pod nizkim, sivim čelom hiše — noč je pokrila ravnino.

Mali sanja: krompirček, ne eden — polna skleda, — Tiho stopa za temno vasjo raztrgana sivka Beda.

Drugi sanja: krompirček v oblici mrzle ročice ogreje. — Tiho stopa za hišami in se ledeno zasmeje.

Tretji, četrti in peti in vsi — tisoč in več — jaz ne morem spati. Ničesar nimam in vendar mislim: vse, o vse bi vam moral dati!

Srečko Kosovel

UGANKA

Prebito — konj na meni, zvito — jaz na konju.

(Podkev)

Earl Derr Biggers:

12

KITAJČEVA

papiga

Časnikar ga je presenečen pogledal. »Tako, tako! Sinoči sem menil, da je vse v najlepšem redu. Mislite li...«

»Kasneje — kasneje!« ga je prekinil Bob. »Popoldne morda pridem v mesto.« Začel je glasneje. »Veseli me, da ste prišli — postajalo mi je že dolgčas.«

Holley mu je ponudil nekaj časnikov. »Tu prinašam nekaj za vas. Prava zakladnica znanosti in modrosti! Najnovejša številka »Elorado Times«, tiskarsko črnilo je še sveže. Čitajte o velikem potovanju Louieja Wonga v Frisko.«

Bob se je s svojim čtivom — osem majhnih strani, drobno tiskanih s poročili in oglasi vsake vrste — vrnil na svoj stol.

»Vam je Madden že pokazal svojo zbirko orožja?« Holley je stopil k steni, na kateri so bili razstavljeni razni predmeti. »Ta zbirka je zanimiva, toda prašna. Bržčas se je Louie Wong v svojem praznoverju bal, dotikati se je. Skoraj vsako orožje ima svojo zgodbo. Poglejte, nad vsakim visi popisan listek. »Darilo Rolpha Taylora«, »Darilo Arthura Tigmana«... Toda zvezda zbir-

ke... Holleyeve oči so iskale. — »Najlepšega ni tukaj!«

»Samokres manjka?« je počasi vprašal Bob.

»Zdi se mi. Tistega, ki ga je daroval Bill Harts, filmski režiser.« Časnikar je pokazal s prstom na prazen prostor na steni. »Tam-le je visel.«

Bob ga je trdno prijel za rokav. »Trenutek!« je dejal s tihim in razburjenim glasom. »Orožja ni, pa listka z besedilom tudi — ne. Lahko vidite še odtiske žebličkov.«

»Čemu pa se razburjate?«

Eden je potegnil s prstom po praznini na steni. »Tukaj, kjer je bil pritrjen listič, ni prahu. Kaj to pomeni? Da je bil samokres Billa Hartsa odstranjen šele pred kratkim...«

»Dragi dečko, kaj pa pravzaprav mislite?«

»Tiho!« je posvaril Bob.

Vrata so se odprla. Vstopila sta Madden in Thorn. Kratak hip je milijonar oba pozorno motril. »Dobro jutro, gospod Holley!« je zatrobental. »Tu vam prinašam intervju. V New York ga boste brzojavili, kajne?«

»Da. Davi sem vprašal svojega prijatelja. To bo zanj silno veselje.«

»No, no — saj ne bo nič takega, kar bi svet na glavo postavilo. Upam, da pristavi-te, kje ste ga prejeli. To bo nekoliko ohladilo ljubosumje vaših tovarišev, ki sem jih v New Yorku tolikokrat odklonil. Sami mojih besedi menda ne boste spreminjali?«

»Niti pičice!« je zagotavljal urednik. »Sedaj pa moram s svojim dragocenim zakladom brž nazaj v mesto. Odkritosrčno in iskreno se zahvaljujem, gospod Madden!«

»Le nikarte preveč, vi junak peresa. Veseli me, da sem vam mogel ustreči!«

Bob je spremil prijatelja na dvorišče. »Zdi se mi, da vam nekaj roji po glavi, ker manjka tisto orožje?« mu je šepnil časnikar.

»Hm — loteva se me občutek, kakor da bi se bilo pred kratkim zgodilo na tej farmi nekaj temnega! Toda raje pojditе sedaj! Madden namreč ne sme opaziti najinega iskrenega tovarštva. Popoldne vas, kakor rečeno, obiščem.«

Holley je skočil v voz. »Tedad na veselo svidenje!«

Ko je Bob s trpkim občutkom osamelosti gledal za vozilom, ki se je oddaljevalo, je trenutno v prašni dalji zapazil rjavo piko, ki se je naglo bližala. In glej — v nenadno njegovo veselje se je brzonoga pičica izpremenila v ličen majhen avto, ki je kmalu nato pod krepkim vodstvom Pavle Wendell v korajžnem zaletu zavl na dvorišče.

»Lepo dobro jutro!« je pozdravljaj Bob svojo zanko iz kavarne »Oaza«. »Sem se že bal, da vas ne bo.«

»Žal sem zaspala!« je veselo odvrnila. »To se mi v tem puščavskem kraju večkrat dogodi. Ste se kaj brigali za ta zrak? Ljudje, ki nekaj razumejo o teh rečeh, pravijo, da je kakor vino! Kako pa kaj Madden. Ali je tukaj?«

»Res — vi imate prošnjo. Le kar vstopite!«

Thorn, ki je bil sam v sobi, je mlado dekle neprijazno pogledal. Redkim moškim bi se bilo kaj takega posrečilo; toda ta suhec v modri suknji je bil menda že tak čudak.

»Thorn,« je velel Bob, »ta mlada gospodična bi rada govorila z gospodom Maddenom.«

»Imam njegovo pismo,« je rezko dopolnila Pavla, »pismo, v katerem mi dovoljuje, da smem na farmi napraviti nekaj filmskih posnetkov. Saj se morda spominjate — bila sem tukaj že zadnjo sredo zvečer.«

»Spominjam se,« se je glasil čemerni odgovor. »In zelo obžalujem, da vas gospod Madden ne more sprejeti. Naročil mi je posebej, naj vas obvestim, da je žal prisiljen preklicati ono dovoljenje.«

»Rada bi to čula iz ust gospoda Maddena samega!« Pavline oči so se zasvetile kakor jeklo.

»Ponavljam: On noče imeti s tem nobene-nega opravka!« je vztrajal tajnik.

Dekle je sedlo. »Povejte gospodu Maddenu, da je njegova ranča prekrasna. Povejte mu tudi, da sedim na stolu v njegovi sobi in da bom tu vsekakor sedela dotlej, dokler se mu ne bo zljubilo z menoj govoriti!« Razkažen radi te ženske trme, se je Thorn brez besede pobral.

»Hudirja, za pa možko postavite!« se je veselo smejal Eden.

»To je moja častilakomnost! Vendar ne

P ~ I ~ S ~ A ~ N ~ O

B ~ R ~ A ~ N ~ J ~ E

Povest od danes

To je povest, ki se je zgodila v času, ko ga še ni bilo človeka, ki bi ne bil organiziran v kateremkoli društvu zapisane ljubezni, usmiljenja in dobrote.

To je povest od danes.

Kdor nima matere, si želi od vsakega človeka, ki ga sreča, dobrote. Želi si jo in jo pričakuje, četudi pravi, da je ne.

Želela si jo je tudi uradnica Anča. Sama je bila dober človek, pa je niso mogle vsakdanje izkušnje prepričati, da vsi niso taki. Ko pa ji je to dokazal še fant, ki jo je kar na lepem zapustil v vsej njeni dobroti, je omahnila. Glejte, takrat ni, ko ji je umrla mati! Ko pa se je obrnil od nje človek, kakršnih je danes ves svet poln, ni mogla več. Skozi vse noči je široko gledala v temo. Ni bilo solze. Le nepopisna bolečina je butala od senc do srca in spet nazaj.

Nekega jutra ji je ohromelo levo oko.

Šla je v službo. Ni mogla delati. Pa je le delala. Čudno so jo gledali drugi. Rekel ni nihče ničesar. Delo je pa postajalo le pretežno. Zeleni in rdeči kolobarji so se delali na belem papirju. Oko se ni zaprlo ne podnevi ne ponoči. Odprto je strmelo, da ga je bilo groza pogledati. Začelo se je vnemati.

Uradni zdravnik!

Šla je Anča k njemu.

»Vi,« je rekel od pisalnika kar čez rame, ne da bi dekleta pogledal, »vi, pred tednom si je vaša koleginja zaželela iti na bolezenski dopust. Se pri vas kar dogovorite?«

»Prosim!« je rekla užaljeno. »Poglejte moje oko.«

»Gospodična, nič ne bom danes pogledal. Vložite prošnjo za uradno zdravniško komisijo! Kadar bom v to komisijo pozvan, vas preiščem. Na svidenje!«

In je šla. Na stopnišču je preštela, koliko denarja ima v torbici, in se je napotila k specialistu.

»Kaj pa toliko časa čakate! Tu imate list za bolnico. Da se vam oko popravi, ne obljubim.«

Anča gre najprej nazaj v urad.

»Gospod šef, imam list za bolnico. Napišem še prošnjo za dopust in prošnjo za uradni komisijski pregled. Jutri grem.«

»Neusmiljeni ste, gospodična. Sredi dela! Koga naj dobim? Potrpajte do konca meseca, da zaključite!«

»Ne morem.«

»Sploh pa, dokler ne dobim pravega zdravniškega spričevala, vas ne pustim.«

Anča je ostala. Vsak dan je povpraševala, če jo že kličejo na pregled. Prošnja je obležala v šefovem predalu. Anča je delala kot v omotici. Bolečina ji je butala od senc do srca in spet nazaj. Oko je strmelo kot mrtvo.

Zadosti je bilo.

Vstala je in šla k ravnateljstvu.

Gospodje ravnatelji pa ne sprejmejo karkoli. Oglasiti se morate prej pri tajniku.

Naj bo — torej k tajniku!

Potrka, vstopi in obnemi. Izza mize se dvigne ogromen mož. Sive dolge obrvi groze kot huda ura.

»Želite?«

»Gospod, povejte mi, kako naj! Ne znam in ne vem se kam obrniti.«

Tedaj se je zgodilo tisto čudo: Veliki gospod je spregovoril mehko in dobrohotno:

»Sedite in povejte, kaj vam je.« Začela je pripovedovati...

»Revical! Čakajte!«

Odšel je in se spet vrnil.

»Sem vas javil ravnatelju. Vstopite in mu vse povejte!«

V usnjatem stolu je sedel lep človek. Poslušal je kot spovednik. Obraz pa mu je ostal brezizrazen.

»Ja,« je dahnil in potem pustil Ančo dolgo čakati.

»Ja, če bi imeli ljudi za nadomeščanje! Pojdite nazaj v službo in počakajte, da pride od zdravnika poziv. Če ne morete delati, pa samo sedite! Na mestu morate ostati! Klanjam se!«

Zgodba iz velikega sveta

V hotel sta vstopila dva elegantna gospoda. Vrtar jima je uslužno stopil naproti.

»Napovedana sva,« je vzvišeno rekel višji gospod.

»Ah, ali imam čast govoriti z mistrom Mellyjem?«

»Dal.«

Vrtar je z globokimi prikloni povedel oba gospoda v ravnateljevo pisarno.

»All right!« je rekel mister Melly po kratkem pomenku. »Za vaš hotel plačam milijon. Pridržim pa si pravico, da lahko v teku štirih dni pogodbo še prekličem. Dotlej bi rad pregledal promet in poslovanje v hotelu, da se prepričam, če se mi kupčija izplača. Denar bom spravil v banki in, če po štirih dneh ne prekličem kupne pogodbe, lahko ta milijon dvignete.«

Hotelir je kar žarel od sreče. Mister Melly je sedel na ravnateljevo mesto, da bo lahko opazoval poslovanje. Razen tega se ni nič spremenilo in gostje so na tihem vzeli na znanje, da je mister Melly postal ravnatelj.

*

Edena. »Dotlej opravim morda svoje posle?«

»Brez skrbi!« je pritrdil Bob — vesel, da more pomagati simpatični Pavli.

»No, dobro.« Madden je postal prijaznejši. »V četrtek vam bo rancha na razpolago, gospodična. Mene tedaj morda ne bo več tukaj, pa bom že naročil potrebno.«

»Kako ste ljubezni!« se je zahvaljevalo dekle ter zmagovalno pogledalo Thorna, ki je užaljen odšel iz sobe.

»Dober glas P. J. Maddena tedaj ne trpi škode!« se je šalil milijonar. »Njegova beseda zaleže toliko kolikor njegov denar, je li?«

»Kdor dvomi, naj mene vpraša!«

»Sicer pa — čas je iti k obedu. Saj ostanete pri nas?«

»No... ne... ne vem, gospod Madden...«

»Kajpada ostane!« je ves goreč odločil Bob. »V Eldoradu bi morala obedovati v kavarni 'Oazi' — že to je dovolj vzroka!«

Pavla Wendell se je vsa srečna nasmehnila. »Tako ste mi dobri!«

»Zakaj pa ne?« Madden se je kar spremenil. »Vesele duše, kakršna ste vi, ki bi nas malce razvedrila, pogrešamo tukaj. Ah Kim,« je pristavil, ko je vstopil Kitajec, »pripravi še za enega. Na svidenje v desetih minutah, spoštovana gospodična!«

Odšel je. »To je tedaj opravljeno,« se je oddahnilo dekle. »Saj sem vedela, da bom vse uredila, samo da pridem predenj. Kakš-

»Kaj je,« je vprašal dobri tajnik, ki je na hodniku čakal.

»Nič. Čakati moram.«

»Ne!« je zavpil velikan. »Počakajte me!«

Odprl je vrata k ravnatelju. Prišel je ven. Nič ni rekel. Šel je po hodniku na drugi konec. Tam je spet izginil v neko sobo. Vrnil se je. Tekel po stopnicah. Anča je čakala. Prišel je nazaj. V roki je držal tisto zadnjo prošnjo. Oblekel je suknjo.

»Zdaj pa pojdiva, gospodična!«

»Kam?«

»V bolnico. Iz ljudi, ki trpé, se nihče ne bo norčeval! Pojdite!«

Šla je.

Zdravnikom je rekel: »Tu ste vi, tu je prošnja, tu je ona. Poglejte jo! Napišite spričevalo in jo sprejmite!«

Bilo je, kot je rekel.

Potem sta stala ob vratih — ona majhna, drobna, bedna, on pa velik in spet velik.

»Vaša dolžnica sem, gospod. Kako naj dobroto povrnem?«

Suisnil ji je roko:

»Nič, mala, samo v dobrem spominu me ohranite!« In je šel.

Odkar je Anča izgubila mater, vse dotlej še ni čutila dobrote sveta. Kako naj pozabi torej tega dobrega moža?

To je povest od danes. Sliši se kakor pravljica. Pa ni. Je resnična. Če hočete, vam velikega gospoda pokažem. Kot huda ura mu srše obrvi, pod njimi pa dobrotno sijajo oči — prav take, kot jih je imela moja mama.

A n a

STANKO JANEŽIČ:

Češnje že rdijo

Češnje že rdijo,
tu je svetli maj,
trave govorijo:
»Lezi, sanjaj raj!«

Veter boža
bleda, trudna lica,
zdravje diha poljska roža,
v logu poje kukavica.

V angelski sinjini
beli oblaki plavajo,
križem po tujini
moje misli tavajo.

Gostje so bili osupli. Brž nato pa so prav navdušeni sprejeli nasvet.

»Toda kako boste dokazali, da ste pogodbo z nami sklenili že pred dvema tednoma, ako boste pogodbo odposlali šele sedaj?« je vprašal neki starejši pikolovec.

»To pa kar meni prepustite!« je rekel zastopnik zavarovalnice. »Nikoli nisem imel navade, da bi dnevno in sproti obračunaval o sklenjenih pogodbah. Zato tudi to pot ne bo nič sumljivega, ako pošljem svoji zavarovalnici dva tedna stare prijave.«

Pogodba je bila sklenjena. Kajpada je zdaj želel vsak gost še kaj zaslužiti in je priglasil kar najvišjo vrednost reči, ki so mu bile ukradene. Rešitelj je izpolnil prijave, pobral denarce in gostje so se pomirjeni razšli.

*

Naslednjega dne sta sedela v oddelku mednarodnega brzovlaka dva elegantna gospoda in mirno vlekla vsak svojo pipico.

»Koliko je čistega dobička?«

»Tristo tisoč.«

»Kupčija ni bila slaba.«

»Vrhu tega pa spodobna! Vse dragočnosti, ki sem jih bil pobral iz blagajne, sem tja spet vrnil. Noben gost ni bil oškodovan. Samo zavarovalnino so izdatno plačali. Mišlim pa, da te reči ne bodo občasni na veliki zvon, ker bi potem vsi morali priznati, da so hoteli zavarovalnico oguljufati...«

Fr. Howston

ZLATE BESEDE

Znani ameriški »kralj avtomobilov« Henry Ford je imel v beležnici (notesu), ki jo je vedno nosil pri sebi, napisane naslednje lepe misli:

Tvoje sočutje je brez koristi, če velja le tebi.

Narava ne pozna ne plačila in ne kazni, temveč samo posledice naših dejanj.

Ni važno in ne pametno, da iščemo napake; bolje je da poiščemo sredstva, kako te napake odpraviti. Pritoževati se zna vsak.

Če hočeš, da ti bo kakšno sicer lahko delo postalo težko, potem ti ga je treba samo na drugi dan odložiti.

*

Bob je pogledal Thorna. Prvikrat, odkar ga je poznal, je na njegovem bledem licu zapazil nekaj kakor nasmeh.

»No — Tony je bil že precej v letih,« je nadaljeval Madden. »Ptič starček visoke starosti. In kakor je dejal Ah Kim: smrt je neizogibna.« Prestal je ter ostro motril mirno Azijsko obličje. »Saj sem kaj takega že pričakoval. Kajti Tony v zadnjih časih ni bil več na svojem mestu. Tu, Ah Kim — izročil mu je telesne ostanke male živali — zakoplji ga kjerkoli.«

Ura v sobi je udarila, enkrat — dvakrat. Ah Kim je počasi odhajal z mrtvim ptičem v roki. Mrmral je nekaj sam s seboj po kitajsko. Naenkrat je pogledal nazaj. »Hu malimali!« je izgovoril glasneje.

Bob eden tega pregovora ni pozabil...

7.

Gospodje in dekle so se vrnili v sobo; toda Maddenova zgovornost je splahnila, veselje ga je minilo.

»Ubogi Tony!« je žaloval milijonar. »Kakor da bi mi umrl dragi prijatelj. Blizu pet let je bil naš hišni tovariš.« Za nekaj časa se je tiho zamislil.

Dekle je vstalo. »Vrniti se moram v mesto. Bilo je zelo ljubezno, gospod Madden, da ste me povabili k obedu. Hvaležna sem vam za to. Tedaj računam s četrtkom?«

»Da, če se med tem nič ne zgodi. Kje vas lahko dobim?«

(Dalje prihodnjič)

bom prenašala, da bi me takale podrejena duša metala iz hiše!«

Bobneče renčanje je naznanjalo, da prihaja gospodar. »Ja, kaj pa vendar to pomeni...«

»Gospod Madden!« Čedna obiskovalka se mu je žarko nasmehnila. »Saj sem vedela, da me vi ne zavrnete. Svojega lastnega pisma, ki ste mi ga pisali iz San Franciska, vendar ne boste postavili na laž?«

Madden je vzel pismo ter ga obračal na vse strani. »Da, da seveda. Toda obžalujem, gospodična Wendell, da se je odtlej marsikaj dogodilo, popolnoma sem zaposlen s nujnimi delom... Kratko, če bi se sedaj natepli na mojo rancho filmski ljudje, bi me to strašno motilo. Res zelo obžalujem, toda...«

Smehljaj je izginil z ljubkega dekličinega obraza. »Vaš preklic je zame grozna blamaža v očeh moje družbe. Sporočila sem jim, da je vse dogovorjeno.«

»Nekoliko lahkomišno ste se prenaglili...«

»Kako neki? Imela sem P. J. Maddenovo obljubo. Bila sem morda nespametna, toda verjela sem, da taka oseba zasluži neomajno zaupanje.«

Finančniku je postalo neprijetno. »Da... jaz... hm... seveda nikdar ne prelomim besede. Kdaj pa pripeljete svoje ljudi?«

»Za ponedeljek je vse pripravljeno...«

»Izključeno! Pa odložimo za nekaj dni, recimo do četrta...« Pogledal je Boba

Doslej najhujša kriza v Kitajski KP

Že v prejšnji številki »Našega tednika-Kronike« smo pisali o »čistki v rdeči Kitajski«. Kakor so poročale tuje radijske postaje, sta padla v nemilost dva visoka partijska politika, in sicer pekinški nadžupan Peng Čeng, član politbiroja in vodja generalnega pakta kitajske vojske Lo Džui Čing, član centralnega komiteja kitajske komunistične partije.

Iz Tokia poročajo, da je sedaj o celi zadevi pisal rdečekitajski tednik »Pekinska revija«. V tej so namreč bile objavljene nadaljnje podrobnosti odkritja sovražnikov partije rdeče Kitajske.

List piše, da mora čistka zadeti tudi najvišje partijske delavce. Iz poročila zgoraj imenovanega tednika je jasno, da je glavni sovražnik partije prejšnji izdajatelj centralnega partijskega glasila — dnevnika »Žen Min Ži Bao« Teng To. »Pekinska revija« piše med drugim tudi o Tengju in njegovi drhali in zahteva, da je treba razkrinkati velike voditelje za kulisami in avtoritete, ne glede na njihove funkcije (položaj) in zasluge. Iz tega je mogoče posneti, da se javna kritika ne bo ustavila samo pri nižjih voditeljih.

Razen tega piše tednik »Pekinska revija«, da ni izključeno, da je Tengova klika (svoje) delovala po nalogu nasprotnikov sedanje vladavine: »Tengova skupina je gojila svoje nade na nasilni prevzem oblasti v partiji in vladi po sovražnikih partije in protisocialističnih elementih.«

Tednik tudi piše, da bo s tem, kar se sedaj dogaja na Kitajskem, odzvonilo ostanom kapitalističnih sil na Kitajskem kakor tudi imperializmu, sodobnemu revizionizmu (spremembi) in reakcionarjem (zaviračem) vseh dežel.

Z odstranitvijo vodilnega kitajskega partijskega ideologa, pekinškega nadžupana, Peng Čenga se je sprožila v komunistični Kitajski, po sodbi političnih opazovalcev, doslej najtežja kriza med pristasi Mao Ce Tunga in skupino revizionistov, katerih vpliv je bil po zadnjih uradnih partijskih objavah mnogo večji, kot so to domnevali v inozemstvu.

Japonski kitajski izvedenci vidijo v padcu Peng Čenga zmago njegovega nasprotnika glavnega tajnika centralnega komiteja Teng Hsiao Pinga v boju za nasledstvo starega predsednika Mao Ce Tunga. Za novega vodjo pekinške partijske organizacije pa je bil imenovan 61-letni Li Hsueh-Feng, ki je bil nazadnje prvi tajnik partijskega biroja.

Pekinsko glasilo kitajske komunistične partije »Žen Min Ži Bao« je pisalo, da nekateri voditelji mestnega partijskega komiteja niso bili marksisti-leninisti, marveč revizionisti, ki so sanjali o povratku kapitalizma. Zato so bile osebne spremembe tudi nujno potrebne.

V prihodnosti bo vsak, ki nasprotuje naukom Mao Ce Tunga, ki odklanja diktaturo proletariata ali se izključuje od pravilne poti, ki edina vodi v socializem, ne glede na njegov položaj in njegove zasluge, uničen po partiji in ljudstvu.

Odstavljenemu rektorju pekinške univerze očita partijsko glasilo »Žen Min Ži Bao« številne pregreške proti partiji in socializmu.

V Moskvi so zaenkrat še precej malobesedni pri presojanju dogodkov in posledic le-teh na nadaljnji razvoj sovjetsko-kitajskih odnosov. Vendar pa so si edini v tem, da je na Kitajskem izbruhnil neusmiljeni boj znotraj vodstva kitajske komunistične partije.

Sovjetski član politbiroja Šeljepin je prispele v glavno mesto Zunanje Mongolije Ulan Bator, kjer se udeležuje kongresa komunistične partije te dežele, očitno, da bi pojačal vpliv tamkajšnjega Moskvi zvestega voditelja partije Sedenbala.

Avstrijska televizija

NEDELJA, 12. junija 1966: 17.00 Kratka poročila — 17.03 Za otroke od 11. leta dalje: Fury, zgodba konja — 17.30 Mladinski svet. Naš mednarodni film magazin — 17.55 Film za tebe. Pregled filmov — 18.25 Naša lahko noč oddaja za otroke — 18.30 Za družino. Ribji gozd. O ribogojstvu v Avstriji — 19.00 Oddaja televizijskega direktorja — 19.30 Aktualni športni pregled — 20.10 1. večerna poročila — 20.20 »Olivia«, televizijska igra Ferenc Rattigana — 21.55 Kristjan v času — 22.05 2. večerna poročila.

PONEDELJEK, 13. junija 1966: 18.30 Kratka poročila — 18.35 Francoščina pri vas doma: tečaj francoščine — 19.00 Pustolovščina pod vodo — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki s športom — 19.55 Izložba in kratki film mozaik — 20.05 Glasba iz študija B. Show — 20.50 Mestni pogovori; ljudska razprava — 22.05 Čas v sliki — 22.25 Janine Aimeé. Zgodba francoske mladenke.

TOREK, 14. junija 1966: 18.30 Kratka poročila — 18.35 Tečaj angleščine — 19.00 Za odrasle; 24. nadaljevanje: Praznoverje — 19.23 Zabeleženo za vas

KMETJE POZOR!

NAJNOVEJSE KMETIJSKE STROJE, MLATILNICE, TRAKTORJE, KOSILNICE, MOPEDE, KOLES, HLADILNIKE, PRALNE STROJE, ELEKTRIČNE MOTORJE

vam nudi ugodno domačo tvrdko

Johan Lomšek

Št. Lipš, Tihoja 2, P. Dobrla vas — Eberndorf, Telefon 04237 246

— 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki film mozaik — 20.10 Enaindvajset: Quiz za vse — 21.00 »Protest« (ugovor); televizijska igra Rhysa Adriana. V nemščino prevedla Marianne de Barde in Hans Hammelmann — 22.10 Čas v sliki.

SREDA, 15. junija 1966: 10.00 Šolska televizija: Pogled z okna: Dunajski grad — 11.00 Program za delavce: Kratka poročila — 11.03 Glasba iz studia B. — 11.40 Enaindvajset — 17.00 Kratka poročila — 17.03 Za otroke od 5. leta dalje: Listamo po slikarici — 17.20 Iz življenja Schlumpfe. Car garganele — 17.35 Za otroke od 11. leta dalje: Poly, napeta otroška zgodba Cécila Aubryja — 18.05 Naša lahko noč oddaja za otroke — 18.30 Kratka poročila — 18.35 Francoščina pri vas doma: tečaj francoskega jezika — 19.00 Prizori Avstrije — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki film mozaik — 20.05 »No, gospod doktor...« Filmska veseliga — 21.35 Čas v sliki — 22.55 Ta naš svet. Svetovnopolična opažanja sedanjosti.

ČETRTEK, 16. junija 1966: 11.00 Šolska televizija: kratka poročila — 11.03 Zgodnjekrščanski spomeniki v Avstriji — 12.00 Britansko življenje in literatura — 18.30 Kratka poročila — 18.35 Tečaj angleškega jezika — 19.00 Športni kalejdoskop — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki film mozaik — 20.15 Čudeži živalskega sveta s profesorjem Ottom Königom — 21.00 Lastni izdekle: »1 Phönix preveč« Christopherja Fryja. V nemščino prevedel Hans Feist — 22.10 Čas v sliki — 22.30 Največje boksarske tekme stoletja (7).

PETEK, 17. junija 1966: 10.00 Šolska televizija: Mali svet velikih čudežev — 11.00 Program za delavce: Kratka poročila — 11.03 No, gospod doktor — 18.30 Kratka poročila — 18.35 Z besedo in dejanjem. Naša poklicna oddaja za kmete — 19.00 Televizijska kuhinja — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki film mozaik — 20.15 Poročevalska služba. Dokumentacija o delu varnostnih oblasti pri odkrivanju kriminalnih slu-

Nogomet

Avstrija Celovec — Wiener Neustadt 2 : 1

Celovčani so po nedeljski tekmi s svojim šestim mestom na lestvici v nacionalni ligi dokazali, da so najboljša moštvo zveznih dežel. Nižjeavstrijci so upali na zmago na celovških tleh, toda brez uspeha. Obe moštvi sta se v tej tekmi zares potrudili, da bi pokazali dober nogomet.

Po izenačenju prvi polovici, končala se je neodločeno 1 : 1, so si Celovčani ustvarili v 45 minutah drugega polčasa očitno premoč, a kljub temu so prišli v vodstvo šele po grobi napaki golmana Schneiderja (Wiener Neustadt). Celovski napadaleci so tokrat kar tekmovali, kdo bo zastreljal več zrelih priložnosti. Najboljši napadalec je bil Lorber I (Avstrija), ki je dosegel tudi vodilni gol in s tem povedel domače moštvo do uspeha.

Družba sv. Mohorja sprejme

PODJETNEGA FANTA

Pogoji: matura na gimnaziji ali trgovski akademiji in znanje slovenskega in nemškega jezika.

Nudimo: plačo po dogovoru in lepo možnost napredovanja v trgovskem oddelku in v upravi Družbe do popolne samostojnosti.

Mohorjeva knjižarna v Celovcu

odkupi knjige:

Koledar DSM v Celovcu za leto 1950

Rimski misal, 2. izdaja (celovška), rdeča obreza, četudi je obrabljen.

čajev — 20.45 Kabaretistična revija Gerharda Bronnerja — 22.00 Čas v sliki — 22.20 Jazzovska glasba iz Združenih držav Amerike.

SOBOTA, 18. junija 1966: Evrovizija iz Milana: Mednarodna nogometna tekma med Italijo in Avstrijo. (Čas še ni določen) — 15.40 Kratka poročila — 15.45 Prenos zahodnonemškega radia: »Igra brez mej.« — 17.15 Za družino: Novo za ženo — 17.45 Na knjižni polici — 18.15 Naša lahko noč oddaja za otroke — 18.30 Kratka poročila — 18.35 Kaj vidimo novega? 8 Heinzom Conradom — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki film mozaik — 20.05 Film iz papirnate košare — 20.15 Prenos hessenškega radia: Nekdo bo zmagal. Evropski quiz s Hansom Joachimom Kulenkampffom — 22.00 Večerna poročila in v žarometu »Sedem dni svetovnih dogodkov« — 22.30 Naš večerni program: »Kovček«, kriminalni film Walterja Forsterja.

DAS A & O ANGEBOT

Vom 10. bis 16. Juni 1966:

FEURICH MURBKES UNGETUNKT 2 ROLLEN **5.90**
...für alle, die Qualität zu schätzen wissen!

SHAMPOON GLANZKLAR 1 Flasche **16.50**
...ein Jungbrunnen für Ihr Haar!

SCHAUMBAD 1 Flasche **16.50**
...macht jedes Bad zum erfrischenden Vergnügen!

KLEIDERBÜGEL 5 STÜCK **12.90**
...eine besonders wichtige „Nebensächlichkeit“!

Als A & O-Markenware des Monats empfehlen wir
ASO EXPRESS-KAFFEE **16.50**
voll löslich
100% reiner Bohnenkaffee-Extrakt
30-g-Glas

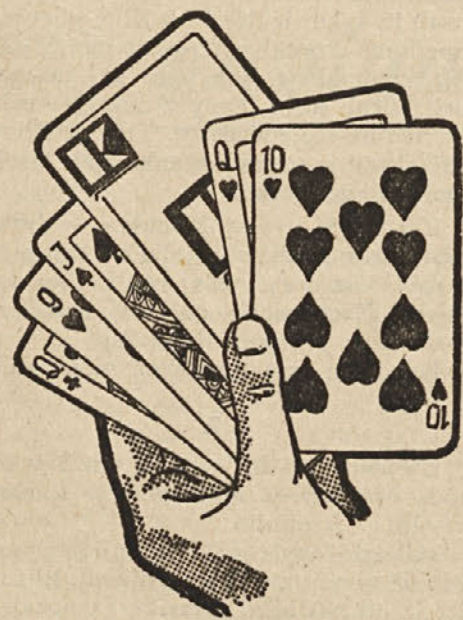
...FÜR SIE

Zato si oglejte našo bogato zalogo:

**SPALNICE
DNEVNE SOBE
KUHINJSKE OPREME
po meri
OBLAZINJENE
GARNITURE
OPREMA ZA VRT
IN CAMPING
MALO POHIŠTVO
VSEH VRST**

**Dostavljamo
Opremljamo
po meri
Svetujemo
vam
Poskrbimo
vam kredit**

Za vsak okus, kar si želite. Le kratek čas še naša cenena prodaja opreme za tujske sobe

*v Beljaku
je najboljša karta!
Dobiček je vselej
Vaš, kadar kupite
pohištvo pri*

tvrdki KOVA

*Naš tednik-
Kronika*

Izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslovu: »Naš tednik«, Celovec, Viktringer Ring 26, 9020 Klagenfurt. — Telefon uprave in oglašnega oddelka 26-69. — Telefon uredništva: 43-58. Naročnina znaša mesečno 7.— šil., letno 80.— šil. Za Italijo 2800.— lir, za Nemčijo 20.— DM, za Francijo 22.— ffr., za Belgijo 250.— bfr., za švico 20.— šfr., za Anglijo 2.— f. sterl., za U. S. A. in ostale države 6.— dolarjev na leto. — Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroskih Slovencev. — Odgovorni urednik: Janko Tolmajer, Ra-diše, p. Zrelec. — Tiska Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu, Viktringer Ring 26.